

NASLOV — ADDRESS:
Glasila A. H. K. Jedenstvo
6127 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio.
Telephone: EKlandens 2812

SLOVENSKI JEDNOVOD

DELLO OFFICIAL ORGAN
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjko - Slovenska Katolička Jedinota
je prva in najstarejša slovenska bratstva podpora organizacija v Ameriki

Entered as Second Class Matter December 12th, 1922, at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1917.

NO. 27 — STEV. 27

CLEVELAND, O., 8. JULIJA (JULY), 1942

VOLUME XXVIII — LETO XXVIII.

DRUŠTVE IN DRUGE ZANIMIVE VESTI

V Slovenskem društvenem domu na Recher Ave., Euclid, O., bo na 9. avgusta "Primorski dan," na katerega se pričakuje Slovence iz vse države Ohio. V delu so obširne priprave. To bo nekaka narodna manifestacija primorskih Slovencev za odrešitev 600,000 Slovencev iz beneške Slovenije, Julijanske Krajine, slovenske Koroške in raabskih Slovencev.

Na 16. avgusta bo praznovana slovenska fara Marije Vnebovzete v Pittsburghu, Pa., 45-letnico ustanovitve. Odbor, ki ima v delu program za ta dan, pričakuje velike udeležbe od vseh krajev.

Začenši 16. avgusta bodo imeli kulturni vrtovi v Clevelandu, O., vsako nedeljo po eno slavnost. Vse narodnosti, ki imajo svoje kulturne vrtove, bodo sodelovale. Te slavnosti bo pričel Jugoslovenski kulturni vrt v nedeljo, 16. avgusta zvečer. Odbor obeta zelo zanimiv program.

Smrt je pobrala sledeče naše člane in članice: V Pittsburghu, Pa., je umrl Nikola Bačurin, član društva sv. Michaela, št. 163. V Bridgeport, Conn., je umrl Martin Kociper, član društva sv. Jožefa, št. 148. V Jolietu, Ill., je umrl John Simonič, član društva sv. Jožefa, št. 2. V Clevelandu je umrla Rose Skerl, članica društva sv. Ane, št. 150.

Naj počivajo mirno v ameriški zemljji, preostalim iskreno sožalje.

V Clevelandu je bila na obisku pri svoji sestri Mrs. Jennie Vidmar iz Detroit, Mich., članica društva Marije Pomagaj, št. 176 KSKJ. Obiskala je sestro Mrs. Frances Legat, 6922 Hecker Ave.

* Nedavno sta na neki farmi, kjer pridelujejo špinaco, iznašla oziroma spopolnila neki farmer in njegov sin posebne vrste stroj, s katerim se kosil ali pobira omenjeno rastlino mnogo uspešneje.

MALO TEGA, MALO ONEGA

Prostovoljnega požarna brama v Lohrville, Iowa, je nekoga jutra drvela z brizgalno več milj iz mesta k dozrevnemu požaru. Vse nabo je bilo rdeče in sodili so, da mora biti nekje velik požar. Kmalu so se pa prepričali, da je bilo to samo vzhajajoče sonce.

V neko tovarno s pohištvtom v Grand Rapids, Mich., je udarila strela in zanetila požar. Par sekund je strela ponovno udarila v isto tovarno in sicer to pot naravnost v alarmno skrinjico. Štiri gasilske motorke so bile v par minutah na mestu.

Pribivalci Madisonville, Texas, so vselej, kadar so zaslišali, da hiti požarna brama h kakemu ognju, drli za ognjegasci in se drenjali na licu požara, da so bili v veliko napotje ognjegascem. Policijski načelnik je rešil problem s tem, da je poslal prvo brizgalno v napačno smer, ljudje so drveli za njo, v tem času so pa ognjegasci nemoteno gasili, kamor so bili v resnici klicani.

Nek lepo oblečen tujec je naročil taksij izpred Mayflower hotela v Washingtonu pa do mornariškega poslopja. Voznila je znašala 20 centov. Ko pasazir izroči vozniku natančno 20 centov, je voznik nekam čudno gledal očividno bogatega potnika. Ta ga upravil: "Saj je prav, ali ni?" "Prav je že," odvrne voznik kislo, "lepo pa ni."

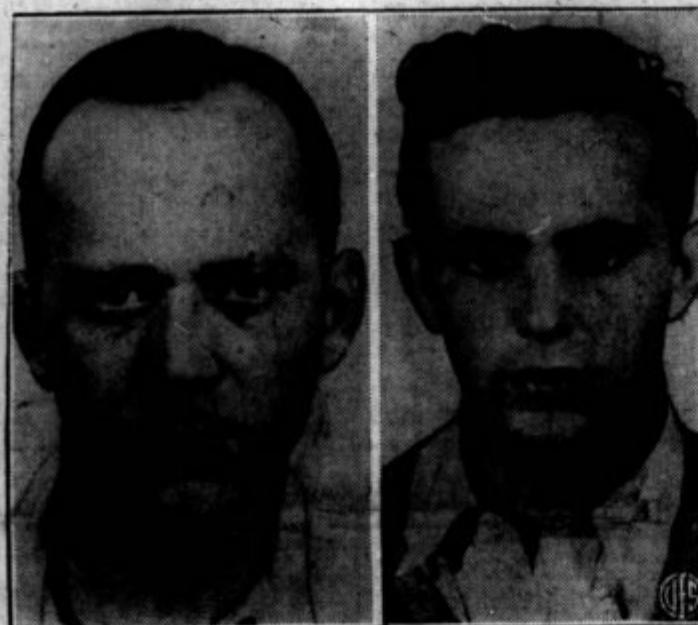
PREDKONVENČNO RAZMOTRIVANJE

DRUŠTVO SV. JOŽEFA, ŠT. 56, LEADVILLE, COLO.
Na naši redni seji, vršeci se 14. junija, je bila na dnevnem redu volitev delegatov za prihodnjo (20) jednotino konvencijo. Slediči delegati so bili izvoljeni: Anton Kaplan, namestnik Anton Steblay; Anton M. Zalar, namestnica Pauline Hren; Rev. George M. Trunk, namestnik Louis G. Zakrašek.

Dalje naše društvo predlaga in priporoča za prihodnjo konvencijo sledeče:

- 1.—Da Jednota nekaj plača za operacijo bezgavk (Tonsillectomy) in
- 2.—da se članom in članicam, ki plačujejo Jednoti že 40 ali več let, izplača vsa smrtninska vsota.

Frank Klune, predsednik;
Aton Kaplan, tajnik;
Joseph Kerzan, blagajnik.

Dva izmed osmih nemških saboterjev, ki so se izkricali na ameriški obali z namenom, da bodo uničevali ameriške naprave in tovarne. Sodila jih bo vojaška sodnina. Generalni zvezni pravnik bo zahteval zanje smrt. Na sliki sta od leve proti desni: Heinrich Heinck in Herbert Haupt. Haupt je živel 20 let v Chicagu in Heinck je svoječasno delal v nekem newyorškem restavrantu. Oba sta pozneje odšla v Nemčijo, kjer so ju izšolali za saboterja.

Član vrhovnega sodišča v Minnesoti bo odstopil v oktobru

St. Paul, Minn.—Andrew Holt, star 87 let, član vrhovnega sodišča države Minnesota, se bo v četrtek umaknil v zasebno življenje. Holt je najstarejši vrhovni sodnik v državah Unije. Član minnesotskega vrhovnega sodišča je že od leta 1912. Od svojega doma v Minneapolisu do urada v St. Paul se navadno vozi z ulično železnico.

* Nedavno sta na neki farmi, kjer pridelujejo špinaco, iznašla oziroma spopolnila neki farmer in njegov sin posebne vrste stroj, s katerim se kosil ali pobira omenjeno rastlino mnogo uspešneje.

MALO TEGA, MALO ONEGA

Prostovoljnega požarna brama v Lohrville, Iowa, je nekoga jutra drvela z brizgalno več milj iz mesta k dozrevnemu požaru. Vse nabo je bilo rdeče in sodili so, da mora biti nekje velik požar. Kmalu so se pa prepričali, da je bilo to samo vzhajajoče sonce.

V neko tovarno s pohištvtom v Grand Rapids, Mich., je udarila strela in zanetila požar. Par sekund je strela ponovno udarila v isto tovarno in sicer to pot naravnost v alarmno skrinjico. Štiri gasilske motorke so bile v par minutah na mestu.

Pribivalci Madisonville, Texas, so vselej, kadar so zaslišali, da hiti požarna brama h kakemu ognju, drli za ognjegasci in se drenjali na licu požara, da so bili v veliko napotje ognjegascem. Policijski načelnik je rešil problem s tem, da je poslal prvo brizgalno v napačno smer, ljudje so drveli za njo, v tem času so pa ognjegasci nemoteno gasili, kamor so bili v resnici klicani.

Nek lepo oblečen tujec je naročil taksij izpred Mayflower hotela v Washingtonu pa do mornariškega poslopja. Voznila je znašala 20 centov. Ko pasazir izroči vozniku natančno 20 centov, je voznik nekam čudno gledal očividno bogatega potnika. Ta ga upravil: "Saj je prav, ali ni?" "Prav je že," odvrne voznik kislo, "lepo pa ni."

SVETOVNE NOVICE

ZED. DRŽAVE

Na 4. julija je prejela ameriška zračna sila prvi ognjeni krst na evropski fronti. Prvi ameriški bombniki z ameriško posadko so se udeležili obenem z angleškimi zračnega napada po Holandskem. Šest ameriških bombnikov je sodelovalo. Del teh se nista vrnila dva, kar so prve ameriške izgube na evropskem bojišču. Ameriški letali se bjejo zdaj že na 17 raznih frontah širok sveta.

RUSIJA

Vlada v Moskvi priznava padec črnomorske trdnjave Sebastopolu. En cel mesec so Nemci neprestano naskakovali pristanišča. Ruski radio je zatrjeval, da so izgubili Nemci pri Sebastopolu 150,000 mož v 25 dneh. Med temi jih je bilo ubitih 60,000 ostali so bili ranjeni ali zabeti. Nemci zdaj napadajo na fronti od Kalinina do Črnega morja, hoteč predeti rusko linijo in začeti s pohodom proti Kavkazu.

EGIPT

Boji za Egipt so se razvili v strahovit bojni metež 600 milj zahodno od Aleksandrije. Tukaj se je postavil angleška armada na zadnji odpor, da ubrani osiškim četam pohod na Aleksandrijo in Egipt. Nemške čete so zelo utrujene po večterenskem ne prestanem boju, dočim so prihitali Angležem na pomoci Amerikanci s tanki in topovi ter sveže čete iz Nove Zelandije in Južne Afrike. Angleško poveljstvo pravi, da Nemci ne bodo prodri do Suez in da se je začela obračati bojna sreča njim v prid.

FRANCIJA

V okupirani Franciji delujejo tajne patriotske organizacije, ki izdajajo redna poročila o sabotaži proti nacijem. En teh poročil piše, da so saboterji pokvarili gonilno silo v neki francoski tovarni, vsed česar je moralno prenehati z delom 15,000 delavcev. Neka garaža, v kateri je stal 30 trukov, napolnjenim z gazolinom, je pogorela do tal. Saboterji so začigli vozove, napolnjene s slamom, katero so Nemci pobrali pri kmetih. Slamo so polili z gazolinom, katerega so ukradli Nemcem. V nemško baraku je nekdo vrgel bombo in več nemških častnikov pa bilo ubitih.

AVSTRALIJA

Australci so pomagali ameriškim četam praznovati dan Nodnosti, kolikor so pač mogli, da bi izkazali hvaležnost za pomoč, ki jo nudijo Zed. države. Prebivalci vasi so bili prisiljeni prisostovati hčanju. Te žene so bile prve, ki so bile obojene po novi uredbi, ki določa za žene, ki pomagajo četnikom, javno bičanje.

KITAJSKA

Ameriški avijatičari so v treh dneh tega meseca z velikim uspehom bombardirali japonske pozicije na Kitajskem. Ako je začetek ofenzive ameriške zračne sile proti Japoncem, se ne more še presoditi. Amerikanci so bombardirali 1. julija Hankow, 3. julija so potopili japonski motorni čoln v Nančangu.

IZVIRNE VESTI IZ DOMOVINE

ZED. DRŽAVE

Vlaki, ki vozijo v Sloveniji, posestev je vsak komisar ravnal na svojo roko in popolnoma sjevajljeno. Nobene prave enotnosti ni bilo med njihovim postopanjem. Ponekod so po odhodu duhovnikov posloplja samo zaprli in je vse ostalo kot je bilo. Tako na primer Sv. Frančišek in Radmirje v Savinjski dolini. Drugod so si jih pa Nemci in nemurci med seboj razdelili. V Ljubljani so v cerkvenih poslopljih namestili občinske urade, v Cirkovcih orožnijo, v St. Lovrencu učiteljstvo. Nad zaloge živil, ki so jih našli v zapuščenih župniščih in drugih hišah pregnancev, so se takoj spravili novi orožniki, učitelji in občinski mogočniki ter so bile vse zaloge kmalu izpraznjene.

V Ljubljani je velika, moderna kemična tovarna, ki je bila v polnem obratu. V začetku februarja letos je tovarno napadla skupina slovenskih upornikov ter z bombami uničila vse važnejše oddelke tovarne in vse važnejše stroje tako, da tovarna dolgo časa ne bo sposobna za delo.

EGIPT

V bližini postaje Preserje, komaj 25 kilometrov od Ljubljane, je bil koncem februarja letos na progi Ljubljana-Trst dvignjen v zrak železniški most. Proga bo dolgo časa za promet nesposobna.

Radi tega je bilo dne 18. marca letos obojenih na smrt in takoj ustreljenih 18 Slovencev iz Preserja in okolice. Pojoč slovenske pesmi so šli ti junaki v smrt—prioveduje očivec.

Poročilo iz drugega vira naveda sledeče podrobnosti o preserskem procesu:

Pri prvi preiskavi so ti ljudje priznali krivdo, ker so jih Lahki strašno pretepal in sploh ravnali z njimi vseskozi nečloveško. Ko je pa prišla obravnavna, so vse utajili in zanikalci. V bližini Splita so Italijani ustrelili 12 oseb in požgali 20 hiš.

Poročilo iz drugega vira naveda sledeče podrobnosti o vladnički bonus:

London.—Jugoslovanska vladna poroča, da je dobila iz domovine vesti, da so Italijani pomorili 800 slovenskih in hrvaških kmetov v okraju Reke.

Kot se zatrjuje, so Italijani do tak porušili šest vasi, ker so prebivalci pomagali četnikom. V bližini Splita so Italijani ustrelili 12 oseb in požgali 20 hiš.

Se dva funta sladkorja boda vladna na vsako osebo kot bonus

Washington.—Administrator

cen, Leo Henderson, je naznani,

da bo lahko vsaka oseba, ki ima sladkorno karto, dobila med 10. julijem in 22. avgustom dva funta sladkorja nad sedanjem mero. Ta sladkor bo do dibili na sladkorno znamko št. 7.

Enkrat po 1. avg. bodo zaledi jemati k vojakom one iz razreda I-B

Washington.—Vojni urad je dal nabornim komisijam povejje, naj začeno klicati v obvezno vojaško službo tudi one, ki so bili radi malih telesnih napak postavljeni v razred I-B. Tako bodo morali k vojakom zdaj tudi taki, ki so slepi na eno oko, ki na eno uho ne slišijo, ki imajo slape zobe itd. Toda ti ne bodo šli na fronto, ampak bodo opravljali pisarniška in druga dela in tako nadomestili sposobne za na fronto.

Za časa zadnje svetovne vojne smo imeli v Ameriki od 75 do 80 kemičnih raziskovalnih zavodov. Danes jih je preko 2,000. Pomisliti je treba, da v tem številu niso všetki manjši in pa oni zavodi, kjer se razni posamezniki bavijo z raziskovanjem za kratek čas.

* V Ameriki je sedaj občutna potreba cinka, ki se ga vporablja za razne izdelke. Pred nekaj leti so geologi pronašli, da so v državi Oregon velikanski zakladi te važne rude. Toda odgovorni posamezniki in skupine se protivijo razvoju in vporabi one potrebne in važne rudnine na domačih tleh.

* Pred nekaj leti je bilo mnogo razprav, glede napeljave cevi, po katerih bi se dobivalo olje iz oddaljenih južno-zapadnih držav. Sedaj potreba, oziroma pomanjkanje je trdrovratnost nekaterim odgovornim osebam omililo. Pogosto čitamo v dnevničnih časopisih, da se načrtih, s katerimi namesto vladne vlade sama nadaljevati in napeljati cevi za vzhodne države, potom katerih bodo dobivali potrebno olje.

* Ako bi se na ameriškem kontinentu obratovalo kmetijstvo po znanstvenem načinu, bi se pridelalo dovolj hrane za preživetje ljudstvo vsega sveta.

* V 11-mesečni kampanji za starci aluminij, se ga je nabralo 11,173,979 funtov. Od omenjene skupine je bilo komaj 6,398,051 funtov čistega ali porabnega aluminija. Vladne oblasti so pričakovale, da se ga bo nabralo najmanj 15,000,000 funtov.

* Stroški

DRUŠTVO SV. JOŽEFA NAZNAJMLJA

DRUŠTVO SV. JOŽEFA, ŠT. 2, JOLIET, ILL.

Smrtna kosa

Dne 27. junija, 1942 je smrt s svojo ostro koso presekala nit življenja Johnu Simonetu v bolnišnici sv. Jožefa. Umrl je v častitljivi starosti 81 let. Rojen je bil 23. maja, 1861. V društvo je pristopil 8. avgusta, 1901. Pogreb je bil 30. junija iz Težakovega pogrebnega zavoda v slovensko cerkev sv. Jožefa, kjer je bila darovana petična sv. maša za dušo ranjeka. Po sv. maši smo ga pa spremili na slovensko pokopališče sv. Jožefa, kjer smo ga položili k večnemu počitku. Bog mu daj večni mir in pokoj.

Tukaj zapušča žaluočo so-progo Katrino, tri sinove: Johna, Josepha in Alberta, tri hčere: Sister M. Roberta OSF, šolska sestra farne šole sv. Jožefa; (Mathilda), Mrs. Matt Antich iz West Allis, Wis; (Emma), Mrs. Anton Lausch in sedem pravnukov.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem izrekamo iskreno sožalje, ranjkega pa priporočam članstvu, da se ga spominjajo v svojih molitvah.

Z bratskim pozdravom,
Louis Martinec, tajnik.

DRUŠTVO MARIE POMAGAJ, ŠT. 78, CHICAGO, ILL.

Tem potom naznanjam članicam našega društva, da se bo prihodnjem naša seja vršila v četrtek, dne 16. julija ob osmi uro zvečer v cerkveni dvorani sv. Stefana.

Ker je to predzadnja seja pred našo konvencijo, zato je važno, da se gotovo udeležite, posebno še, če imate kakšno dobro pripriločilo v korist naše Jednote. Sedaj je čas za to in ne potem po konvenciji govoriti: "Zakaj niso tega in tega naredili."

Na seji, 21. maja, so bile izvoljene sledeče delegatije od našega društva: Sestra K. Pichman, sestra P. Kobal in sestra Lillian Kozek. Namestnice pa so sestre: S. Petrovic, J. Mlađi in A. Kavčič.

Ker se konvencija vrši isti teden, ko imamo mi našo redno sejo, zato naznanjam članicam, da se bo naša seja za mesec avgust vršila teden prej in sicer dne 13. avgusta.

Sestrski pozdrav,
Pauline Kobal, tajnica.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE, ŠT. 109, WEST ALIQUIPPA, PA.

Cenjeno članstvo! Zahvalim se vsem tistim, ki ste se udeležili seji, ki se je vršila 14. junija. Glavna zadeva na tej seji so bile volitve delegacije za prihodnjo konvencijo.

Prihodnja seja bo pa 12. julija in prav rada bi videla, da bi prišli vsi, tudi tisti, ki niste bili na zadnji seji. Na tej seji bodo prečitani šestmesečni računi. Slišali boste, koliko smo napredovali dozdaj v tem letu.

Marsikaj bi se še doseglo pri našem društvu, če bi se vse članstvo redno udeleževalo sej. Saj so seje vendar za to, da se navdušujemo za društveno življenje in splošni napredok naše organizacije.

Za delegatino od našega društva sem bila izvoljena jaz, spodaj podpisana, namestnica je pa sestra Mary Planinšek, P. O. Box 143, Johnstown, Pa.

Naše društvo je kupilo vojni bond za \$850 ter s tem dokalo svojo lojalnost do naše domovine Amerike.

Še enkrat vas prosim in vam, da prideite na to važno sejo 12. julija, da bomo mogli vsaj nekaj napraviti za domačo blagajno.

Vas vse skupaj sestrsko pozdravljam,

Frances Derglin, tajnica.

DRUŠTVO SV. JOŽEFA, ŠT. 148, BRIDGEPORT, CONN.

Eden izmed naših članov je 26. junija, 1942 izročil svojo dušo Gospodu. To je Martin Kociper, ki se je preselil v nebeski dom. Rojen je bil leta 1883 v Vudranci, fara Boltince. V Ameriko je bil prišel leta 1912. Pokopali smo ga 29. junija iz cerkve sv. Križa na St. Michael pokopališče.

Lepo se zahvaljujem v imenu društva in družine vsem, ki ste darovali za sv. maše zadušnice in ki ste darovali za krasne vence. Iskrena hvala tudi onim, ki ste pomagali na en ali drugi način.

Pokojni se vam priporoča v molitvi in v blag spomin.

Zapušča žaluočo soprog Elizabeth, sine Martina, snaho Carmelita in vnuka Williamsa.

Sobralski pozdrav,

Steve Piezko, tajnik.

DRUŠTVO SV. MIHALJA, BROJ 163, PITTSBURGH, PA.

Članom i članicam javljam, da bo naša buduča mjeseca sjetnica 12. jula i to točno u 2 sata posle podne v navadnim prostorima, 146—44th St.

Bračo i sestre! Na ovoj sjednici biti će važnih točka na dnevnem redu. Prvo biti će polgodisno izvješće ili proračun pak budeči čuli sami, kako napredovali ili nazadavamo.

Kupujte vojne bonde in

znamke za zmago ameriškega

orožja.

Bratski pozdrav vsem,

John A. Primorac, tajnik.

Ne bude vse zla pitati nikoga, tako su rečeni.

Donselite na ujetnico dolge namenske ili predkonvencijske rezervirjanja, ita bi bilo dobro za društvo i Jednote to njihovo članstvo.

Dalej, prešli vijosce je bila dobra kolektiva za društveni asesment, \$1,089.60. Toda to ne daje priznanje onim, ki je sam pozval s kartou, ker se nisu oglašili. Žalosno na takove člane, Muslim, da oni ne čitajo Glasila, pa niti ne zavedajo, da su člani, dok jim ne trkam na duri, kakor inšurance kolektor.

Dakle, kojih se to tiče, neka se pobrinju čim prije.

Bračo i sestre! Sada javim žalosno vijest, da smo izgubili iz naše sredine brata Nikola Bačurin. Po dugo boljeti, imao je hudo boljst i bolovao blizu tri godine u sanatoriju Colonial Haich Hospital. Tamo je tudi umro in ispušto svoju patnju dušu 27. junija jučer okrog 6 sati. Dobil sam telefon okrog 7:30, da je umro. Ležal je na odru kod našega znanega pogrebnika i člana Joseph Paris, 4825 Butler St., Pittsburgh, Pa. Društvo mu je darovalo po običaju venac na odar in 30. junija je povorka spredava krenula u crkvu, gde je Father Sebastian Lončar odslužil sv. misu za njegovu dušnico i ga spremili na pokopališče sv. Nikole u Millvale, Pa.

Pokojni brat Bačurin je bio rojen 27. julja, 1885 u selu Mekuše, občini Rečica, kotor Karlovac, Hrvatska. Pristupio je u društvo i Jednote 9. decembra, 1923. Ostavlja za sebe ženu, i kćer, brata i više užih sorodnikov v kraju, a ovdje u Americi nevestu, bratičev i bratisne isto bratišnu Helen Moltz sa obiteljem, koja je imala skrb za njega u bolnici, za njegovo društvo i sada o smrti i pokopu. Hvala joj u ime društva.

Dakle brate Nikola, u imenu društva Ti kličem: Počivaj v črnoj zemlji ove nam nove domovine u miru božjem i neka Ti sveti sveta luč, a Tvojim milim i dragim naše duboko učesci.

Matt Brozenič, tajnik.

Dostavak! U 25. broju Glasila nisu bili pravilno označeni izvoljeni delegati našega društva. Pravilno treba, da bi se čitalo njih imena, kako bili su izabrani: Matt Brozenič George Kalpich i John Ban.

DOPISI

VABILO NA ŠOLSKI PIKNIK

Pittsburgh, Pa. — Našim izven mestu bivajočim rojakom in rojakinjam, kateri so pretečena leta obiskovali cerkvene in šolske prireditve naše župnije Marije Vnebovzetje na 57. in Butler cesti, se tem potom naznanja, da se vrši šolski piknik v nedeljo 12. julija in sicer na šolskem vrtu, 57th St. ter se začne ob eni uri popoldne.

To leto nam ni bilo mogoče prirediti piknika za naše otroke izven mesta v naravi vsled pomanjkanja busov in avtomobilov. Zatorej se bomo mogli zadovoljiti letos na našem lastnem zemljišču, kateri ne bo sicer tako prikladen za razvedrilo, bo pa bolj ugoden za postrežbovsem starejšim in mlajšim udeležencem.

Vse naše od prejšnjih let posetnike šolskih izletov pravljuno vabimo, da se piknika udeležijo in s tem izkažejo svojo gostoljubnost napram šolskim otrokom ter njih staršem, pa tudi naši župniji, kateri je tudi njih last, dasiravno jim ni mogoče vsled oddaljenosti vseko nedeljo prihajati v slovensko cerkev k službi božji.

Bračo i sestre! Na ovoj sjednici biti će važnih točka na dnevnem redu. Prvo biti će polgodisno izvješće ili proračun pak budeči čuli sami, kako napredovali ili nazadavamo.

Ta članek sem napisal za slovensko sekcijo Jugoslovenskega pomožnega odbora. Prispevajte

vse tvoje in umire fraze nad ž. g. Šepnik Father M. F. Kope.

Slavost se bo nadaljevala teko po dovršeni slavnosti božji v cerkveni in šolski dvorani način, da oddaljiti gestje dečka okrepljilo in jim ne bo pozroči prihajati dvakrat na 57. cesto.

Na slavnost 45-letnica naše župnije pričakujemo vse Slovence v Slovenke od blizu in daleč, vse one, kateri so prejeli zakrament sv. zakona in oni, kateri so bili birmanni v naši cerkvi, pa mnogo jih je, kateri so prejeli sv. krst ravno tukaj. Vse tiste pričakujemo ter jim kličemo: Dobrodošli na slavnost 45-letnica župnije Marije Vnebovzetje dne 16. avgusta.

Cerkveni odbor.

Pismo iz Dolenjske

Albina Pesec, 18871 Locherie Ave., Cleveland, O. je dobila 29. junija iz Gornjega Maharovca, p. Št. Jernej pismo, ki je bilo oddano na pošto 16. novembra 1941. Pisje, da so dobili že dva pisma iz Cleveland, ki sta hočila do 6 mesecev. Kraj je zdaj pod Italijo. Ljudi justišči na domovih, samo konje so jim vse počrnili. Iz Bučke, Krškega, Rake, Drnovega in Brezic so pa izselili vse ljudi, pa nihče ne ve kam.

Na njih domove naseljujejo Nemce. Mnogo oseb je pribeljalo v Št. Jernej, med temi vse Fabjaceva družina iz Drnovega. Splošno ljudje izražajo bojazen, da bo prišlo še kaj hujšega.

Louis Adamic:

Dajte in mislite!

Na dan 13. aprila, 1941 so nemške čete zasedle približno tri četrtine slovenskega ozemlja, na katerem živi okoli 800,000 slovenskih prebivalcev. Ostalo četrtino so zasedle italijanske čete.

Poročila pravijo, da je trpljenje Slovencev pod italijansko okupacijo veliko, toda v primeri, kaj trpijo ljudje naše krvi pod nemško oblastjo, je še milostno. Kaj se dogaja sedaj na Stajerskem in na Gorenjskem, ni prav nič drugega kot premisljen načrt uničevanja vsega prebivalstva.

Vse njen življenje je bilo prepleteno z neprimerno globoko ljubezni do svoje številne družine, kateri je bila vedno vse vdana in vesela tovarišica. Kadar je kaj pripovedovala o svojih otrocih, jih je vselej vse opisala s tako ljubeznostjo, da smo vzbujili vse, čeprav nismo poznali vsakega posebej.

Spominjam se, ko je pripovedovala o enem svojih sinov, da si je začel izbirati dekleta in ga je skrbelo, če bo tudi mama z njo zadovoljna.

"Katero si boš ti izbral, jo bom ljubila tudi jaz že zato, ker jo boš ti ljubil," tako ga je potolažila ta velikodušna mama. Leta so ji potekla v sreči in veselju in dočakala je dorastlo družino, med katero se je posnala in zadovoljila v uvrstila, ko je Zupanovi dali slikat.

Pokojna Mrs. Zupan je bila dobro pozvana v društvenih krogih in pri vsem svojem obilnem delu je vselej naša kaj časa tudi za dobrodelne namene. Za vse plemenito in blago je v edno rada sodelovala in marsikateri revez se je bo v tem oziru spominjal z globoko hvaležnostjo. Mnogo lepih čedadnosti je krasilo to zavedno slovensko mater. S svojo dobrovoljno je znala razveseliti vse, kamorkoli je prišla. Nikdar ni bila v zadregi in je znala zasukati pogovor na tak predmet, da je lahko zanimal vso družbo.

V starem kraju je gledala, kako so njene tovarišice odhajale za srečo v Ameriko in tudi njej se je zdela Amerika obljubljena dežela, kjer bo naša vsega, kar si je začelelo njeni mlađi sreči.

Vsi bodo najbrže doživelji konec vojne. Hoteli bodo domov. Kaj jih bo čakalo, ko pridejo?

Rabili bodo pomoč, da zopet zasadijo korenine v rodno zemljo. Potrebovali bodo gromno pomoč:

Dnar, semena, živilo, orodje.

Zdaj je vse lepo in čiste besede, Mrs. Prasnikar!

Ely, Minnesota

Glavni blagajnik Ameriške bratske zveze mi piše:

"Danes je naš lokalni odbor št. 6 JPOSS poslal vsoto \$143 glavnemu blagajniku Mr. Leo Jurjevcu. Darovali so sledi: Frank Golob in njegova družina iz East Harvey St., \$10.00; John Vene, \$1.00; John Koschak, farmar, \$3.00; Frank Lamberger, \$2.00; John Podboj, \$1.00; Joseph Spahn, \$1.00; društvo št. 25 ABZ, Eveleth, Minn., \$15.00; John Selak, Los Angeles, Calif., \$10.00 in prostovoljni prispevki, nabrani na shodu ministra Franc Snoja, \$100.00."

Brat John Selak piše glavne blagajnike sledi:

"Tukaj priložim ček za vsoto \$10.00 za slovensko pomožno akcijo, kajti tukaj nimamo društva naše zveze. Jaz sem član društva št. 58 v Little Fallsu, N. Y. Tudi jaz bi rad nekaj posredovali. Imao je velik dobitek, da je krasilo to zavedno slovensko mater. S svojo dobrovoljno je znala razveseliti vse, kamorkoli je prišla. Nikdar ni bila dolgo tukaj, ko je našla svojega izvoljenca, kateremu je bila v resnici zvesta in udana do svojega zadnjega vzduha. Zvesta družica svojemu možu, ga je še lastno jemljevala in spremljala v New York, na društveno slavnost. Bil je prav vesel in nihče ni te dal slavil, da bo to njen zadnji obisk v tem mestu, kjer je pred mnogimi leti začela skromno, a jako srečno in uspešno zakončno življenje."

Vse življenje v Ameriki je ostala enako verna in zvesta tistim naukom, ki jih je slišala v domači ljudski šoli pri krščanskem nauku. Njeno trdno zavpanje v Bogu ji je gotovo olajšalo z dne na trenutke, ko je

"Prav lepo se mi vidi, ko se tako trudite, da boste nabrali večjo vsoto za revezne v domovini. Večkrat čitam Vaše

BARAGOV SVETILNIK

P. Bernard Ambrož OFM.

Še več "mnenj" iz poročila

Father Trampus

"V svoji veliki samoti sem imel nepričakovani obisk. Potom Vašega pisma me je obiskal veliki misijonar škof Baraga. Takoj sem ga prosil, naj ostane pri meni in pomaga pri težkem delu meni in mojim tovarišem. Z njegovo pomočjo naj bi bile naše delovanje tu toliko bolj uspešno. Sprejmite moje zagotovilo, da bomo po najboljši volji pripomogli do poveličanja apostola Michigana.

"Canela, apostolski vikar."

"Zanimati se za škofa Barago in njegovo poveličanje, to bo odslej tudi moja stvar, ki mi je v največjo čast in veselje. Bog daj, da bi mi bilo dančim več storiti v tem pogledu."

"P. Alb. Goetz, S. J."

"Vašo poslanico o Frideriku Baragi sem sporočil naši organizaciji na redni seji. Z največjim veseljem so vsi sprejeli novico o Vašem velikem svetniškem kandidatu. Soglasno so si osvojili sklep, da bodo vsi, odborniki in člani, razširjali v okolici St. Luisa misel o Baragovi beatifikaciji. Bog daj, da bi imeli pri tem svojem lepem delu veliko uspeha . . ."

"Dr. Frančišek Ayala."

"Iz Vašega sporočila vidim, da je Friderik Baraga uresničil v svojem življenju veliko besedo: Vse bom pritegnil k sebi z vezjo ljubezni . . ."

"Škof Guillermo Harris."

"Služabnik božji Friderik Baraga je vzbudil med nami veliko zanimanje. Obljubimo, da bomo storili kar največ mogoče v njegovo čast in poveličanje. Blagovolite poslati še več podobic in črtic o njegovem življenju za propagando . . ."

"Guillermo Arias."

"Prav rad se bom zanimal za velikega misijonarja in škofa Baraga, ki ga je telesno dala Slovenija, duhovno pa Amerika. Amerika je videla njegove žrte, njegove znoje in njegove solze, zato je edino prav, da Amerika tudi dela za njegovo čast in slavo. Če Vam je mogoče, posljite še več podobic in črtic za propagando . . ."

"Mons. Alois Gallegos R."

"Na tem mestu v svojem poročilu Fr. Trampus navaja krasno pesem v čast Frideriku Baragi in pravi:

"To krasno pesem—acrostico—je napravil veliki pesnik in katoličan, sedaj že rajni Dr. Remigij Crespo Toral. Ta mož bi še mnogo storil za Baragovo poveličanje, če bi ga ne bila dohital smrt."

"Pesem ima naslov: 'Salve, Federico Baraga!' Te besede se čitajo tudi ob strani na vzdol, ker se vsaka nova vrstica začenja z eno črko iz naslova. Naredil je to pesem v juliju, 1940. Ne upam si pesmi prevesti na slovenščino. Toličko pa rečem, da je pesem zares krasna in dela čast Baragi in Toralu. Morda se bo našel kdo, ki bo prestavil pesem ali v slovenščino ali v angleščino."

"Služabnik božji Friderik Baraga bo odslej moj poseben pripravnjak pri Bogu. Iz njegovega življenja je razvidno, da je bil poseben človek. Bog ga je poslal v tolažbo premnogim. Njegovo podobico sem dejal na časten prostor v svojem brevirju, da jo pogostoto vidim. Vselej jo gledam z vsem spoštovanjem in ljubezinijo."

"Yarmari Yaramillo,
kanonik Sojanške škofije."

"V svoj vsakdanji delavni program bomo vključile tudi tega izrednega moža, ki ga je dala slovenska zemlja, škof in misijonar Friderik Baraga. Takoj sem ga prosil, naj ostane pri meni in pomaga pri težkem delu meni in mojim tovarišem. Z njegovo pomočjo naj bi bile naše delovanje tu toliko bolj uspešno. Sprejmite moje zagotovilo, da bomo po najboljši volji pripomogli do poveličanja apostola Michigana."

"Zoila Pessantez,
predsednica Cvetk Najsvet."

"Res je čas, da sveta Cerkev proglaši služabnika božjega Friderika Barago za vrednega oltarske časti. Njegovo življenje je nepretrgana veriga velike ljubezni do Boga in bližnjega."

"Rev. Salvador Duroni."

"Vzbudili ste nam zanimanje za škofa Friderika Barago, in bomo skušali enako-zanimanje v dušah pastirjev in črede v celi naši škofiji . . ."

"Mons. Mosquera,
ibarski škof."

"Čutim se srečnega in sveto ponosnega, da je naš sveti Klement M. Hofbauer imel za učenca—velikega michiganskega misijonarja škofa Barago. Rade volje bom po svojih skromnih močih pripomogel kaj za njegovo poveličanje . . ."

"O. Jurij Lemnie,
Redemptorist."

"Baragovo sveto življenje in gorečnost za rešitev duš nas je nagnilo, da smo tega duhovnega sina svetega Klementa izvolili za patrona našega bogoslovnega učilišča. Naši bogoslovci se bodo lahko mnogo dobrega naučili od svojega novega zavetnika . . ."

"Riobambenski škof."

"Z vso dušo sem se zavzel za ideal velikega Barage. Da, to je bil idealen mož. Vzvilen človek. Kaj naj rečem Vam? Vse, kar boste storili za čast Frideriku Baragu, Vam bo obično poplačano . . ."

"P. Janez Villota iz Trujilla."

"V služabniku božjem Frideriku Baragi vidim izrednega moža. Je res čas, da se zavzamemo za njegovo čast povsod, v mestih, trgih in vaseh. Bogati in siromašni, stari in mladi, vsi bi se morali pridružiti močnemu klicu: Hočemo Baraga na oltar! Prosim več podobic in črtic, da jih razdelim med vernike."

"Rev. Ramon Sanchez."

"Izredni božji služabnik Friderik Baraga je nad vse dobrodel v našem samostanu. Bogaj, da bi kmalu videli ovenčanega s svetniško gloriolo na naših oltarjih . . ."

"P. Brocado,"
predstojnik karmeličanov."

"Izredni božji služabnik Friderik Baraga je nad vse dobrodel v našem samostanu. Bogaj, da bi kmalu videli ovenčanega s svetniško gloriolo na naših oltarjih . . ."

"The Quickest, Surest Way
YOU Can Help Win This
War . . .

NAZNANILO GLEDE STANOVANJA DELEGATOV

Važno je za vse, posebno za delegate in delegatine 20. redne konvencije K. S. K. Jednote, da se priglasijo pravčasno glede stanovanja za časa konvencije v Chicagu.

Nahajamo se v vojnem času in upamo, da bo vsak delegat in delegatinja vpošteval, kateri se slučajno želi priglasiti glede stanovanja za časa konvencije v Chicagu, Ill. Sporočite nam pravočasno, kako stanovanje in za koliko oseb, pripomoglo bo sedanji čas, da zadevo stanovanja v Chicagu, bodisi privatno ali pa hotel po zmožnosti uredimo v zadovoljnost. Za neobvestila odbor ne bo odgovoren.

Vsa obvestila, gde stanovanja, se naj nasloviti na Mr. John Terrellich, 1847 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. Phone Canal 3411.

tudi ta važna starra krajevna vi trg).
ime.

O utrbah tukajšnjih prvih slovenskih naseljencev nam pričajo imena in Gomila, Grdec, Grič, Kal, Komen itd., ki jih je vsepolno v novomeškem okolišu; pa tudi krajevna imena v zvezi z rastlinami (Brezje, Češnjice, Gaberje, Hrastje), dalje starra imena po svetnikih (St. Jurij, Šmihelj itd.) imena vod (Kamnica, Sušica, Težka voda) imena po položaju (Brod, Struga). Posebno značilna so imena Regrča vas. Ta spadajo v dobo kolonizacije in so nastala od 11. do 13. stoletja, seveda je točen nastanek imen s privedkom "vas" težko določiti. Dajo pa se po času nastajanja in načinu tvorbe vzporedu z nemškim imenom "dor." Privevki "vas" je dala mnogim krajem šele tuja pisarna. Slovencem "vas" ni bila domača (Jurka vas, Ivanja vas itd.).

Seveda te vasi niso bile od Nemcev naseljene. Vmes so se zelo razširila krajevna imena z nemškimi imeni: Gotna vas, Irča vas (po Geraldu), kar sicer ne pomenja, da so bile tu nemške naselbine, ali da so bili razni "Geraldi" tujega rodu. Temi imeni je bila tedaj nekaka moda—imenovali sebe in druge z imeni tujega izvora. Tako smo imeli tu v 12. stoletju vasi in naselke, ki se po številu prebivalstva niso mnogo razlikovali od današnjega stanja.

Počasi ločimo obrise političnih tvrdob, ki so bile odločilne za novo naselbino ob Krki. Okoliš ob Krki (okrog sedanega mosta) je bil do 12. stoletja državno obmejno ozemlje. Tu je bila vzhodna meja Kranjske proti Hrvaški. Sla je po Krki do Št. Petra in nato na Gorjance. Bela Krajina je bila do 12. stoletja pod Hrvaško. Za nadaljnji razvoj imajo veliko vlogo razni bogataši, tako Španhelmi, ki so imeli v Kostanjevici upravno središče.

Prav tako so posegli v razvoj tega ozemlja Višnjegorski gospodje, ki so v 12. stoletju pomaknili politično mejo Gorjancev v Belo Krajino, ki je bila vse do tedaj pod hrvaško upravo. Za taka podjetja, za ekspanzijo, so ti mogotci ustavljali izhodišča. Že omenjeni Španhelmi so ustavili v Kostanjevici meščansko naselbino.

Črnemelj je bil na primer gradu Mehovo (pod Gorjanci) pripadajoči trgu Dognano, tudi, da je v novomeškem okolišu v visokem srednjem veku izginila zemlja svobodnih, med katerimi je bilo nekaj slovenskega plemstva.

Tudi novomeški okoliš, ki je bil obmejno ozemlje, je imel važno vlogo pri razširjanju posesti na Belo Krajino. V 12. in 13. stoletju srečamo tu gospodski rod goriških grofov (Gorica), ki so imeli Mehovo, Žumberk, Hmeljničko itd. Habsburžani so v tej dobi delili tu nekaj politično ravnovesje z goriškimi grofi. Ko pa je leta 1335 izumrla moška linija goriških grofov, so se Habsburžani leta 1338 polastili posesti i. a ne uspešno. Ustanovitev Novega mesta je le člen v verigi te ekspanzije, borbe za posest v teh predelih Dolenjske. Posebno aktualen je postal ta člen, ko je velik Habsburžan Rudolf IV streljal po razširjenju posesti, da bi prisel preko tega ozemlja do morja. Sredi 14. stoletja so začeli Habsburžani rušiti pregrado proti morju.

Rudolf IV (1358-1365) eden najboljših državnikov habsburške rodotine, ki je na kraških potohih pridobil postojanko za postojanko. Turjaški so mu predali Postojno leta 1362, je ogledski patriarh dal posestva na Štajerskem in Koroškem itd. Zato je bila tudi v tem predelu pri nas potrebna postojanka, neko novo gospodarsko središče in vojaške oporišče, ki bi pripravljalo pot. Bil je že Črnemelj kot trg in Metlika (No-

Tako se približamo novim početkom Novega mesta. Kaj je bilo prej? Tu je treba verjeti poročilom stiške kronike, kjer je kronist leta 1719 zabeležil, da je leta 1365 prejel stiški opat od Rudolfa IV. posestva v zamenjavo za prostor ob tem kolenu Krke. Prostor je bil torej last stiškega opata, kar je tudi dokazano. Ta posestva in "vas" si je Rudolf zagotovil od cerkevne gospodarje, ker jih je lažje dobil.

Tako je potem tu ustanovljeno mesto brez kakšnega trga na nekdanji stari vasi Grdec, ki je predhodnik Novega mesta. Tudi ime pomeni v starri slovenski dobi utrjen kraj. Krajev z imenom "Grdec" je v Sloveniji več. Na primer Slovenski grdec—v bližini starega trščica, današnji Gornji grad v Zagrebu, tudi nemški Graz (Grdec) ima ime po nekdanji slovenski utrjeni postojanki. Vsi ti starri slovenski Gradi so navezani na starejša gradische. Tudi Brežice so bile ob Gradišču. Ljubljana prav tako. Radovljica pomeni utrjen kraj. In ravno kraj ob Krkinem kolenu je bil kot nalašč ustvarjen za utrdbu. Kapiteljski hrib je bil prva utrdba—Grdec na vrhu griča, pozneje pa ga je meščanska naselbina vključila in tako popolnoma zatrila ime.

Podoben položaj ima belokrajski Grdec, kjer je ime ostalo še danes. Poleg poti ob rki navzgor je bila tu še transverzalna smer, ki je Krko križala, in je vodila preko reke še pred ustanovitvijo Novega mesta, višje gori pri Brodu. Novo mesto je novo le do neke mere. Novo je zaradi tega, ker se razlikuje od drugih slovenskih mest, ker nimamo dokazanega trščica pred nastankom. Pojavni se kar naenkrat z vsemi tužnimi, upravnimi, sodnimi in drugimi mestnimi pravicami.

Rudolf IV. je tudi izločil kraj iz oblasti dejavnega sodnika in ga podredil mestnemu sodniku. Kasnejše se je—po ustanovitvi—široko razmahnilo in doseglo velik razvoj, kar je posledica gospodarskih, prometnih, političnih in drugih momentov.

Starka prenaša ročne granate za četnike

Moskva. — Iz Srbije prihaja poročilo o sledenih zanimivi zgodbah iz četniških bojev.

"Nemške straže so varovale dohodek k Valjevu. Iz sosedne vasi je v mesto vsak dan prihajala stara, skoraj slepa žena, s košaro. Nekega dne se jim je zazdelo sumljivo, čemu ta stara žena vsak dan hodil v Valjevo. Poglejali so v košaro. Tam je bilo perilo, ki ga je stara prala za mestne ljudi, pod perilom pa jabolka. Nemci so planili po jabolkih in na dnu so se zavestile—granate . . . V bližnji vasi je staro in mlado izdelovalo granate in starka jih je nosila v mesto in delila med zanesljive ljudi, ki so bili v zvezi s četniškim oddelkom, v katerih sta se borila dva njena vnuka in ena vnukinja. Vsi trije skupaj štejejo manj let kot njihova babica."

L.S.K.

JEDNOTE

Ustanovljena v Jolietu, III., dne 2. aprila, 1894. Inkorporirana v Jolietu, dne 1. januarja, 1895.

GLAVNI URAD: 351 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Telefon v glavnem uradu: Joliet 5442; stanovanje gl. tajnika: 5442. Od ustanovitve do 31. maja, 1942 znača skupna podpora \$8,336,626.

Solventnost 127,24%

G L A V N I O D B O R N I K

ČASTNI PREDSEDNIK: FRANK OPREA, NORTH CHICAGO, ILL.

Glavni predsednik: JOHN CIRK, 517 East "U" St., Pueblo, Colo.

Prvi podpredsednik: JOHN ZEPHAN, 512 W. 18th St., Chicago, Ill.

Drugi podpredsednik: MATT PAVLAČOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

Tretji podpredsednik: JOSEPH LEKMAN, 196-22nd St., N. W. Barberon, O.

Četrtni podpredsednik: MIKE ČERKOVNIK, P. O. Box 307, Hwy. Minn.

Peti podpredsednik: JOHANA MOHAR, 1128 Dillingham Ave., Sheboygan, Wisconsin.

Šestti podpredsednik: GEORGE PAVLAČOVICH, 4573 Pearl St., Denver, Colo.

Glavni tajnik: JOSEPH ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomočni tajnik: LOUIS ŽELEZNÍKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Glavni blagajnik: MATT P. SLAMA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Duhovni vodja: REV. MATE BUTALA, 418 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vrhovni zidarček: DR. M. F. OMAR, 5411 St. Clair Ave., Cleveland, O.

N A D S O R N I O D B O R

Predsednik: GEORGE J. BRINON, 716 Jones St., Eveleth, Minn.

I. nadzornik: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 30th St., Lorain, O.

II. nadzornik: FRANK LOKAR, 1352 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.

III. nadzornik: JOHN PEPPER, 14904 Pepper Ave., Cleveland, O.

IV. nadzornik: MARY HOCHEVAR, 21241 Miller Ave., Cleveland, O.

F I N A N C N I O D B O R

FRANK J. GOSPODARIC, 300 Ruby St., Joliet, Ill.

MARTIN ŠKULEK, 811 Avenue A, Eveleth, Minn.

RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.

P O R O T N I O D B O R

JOHN DECUMAN, 1102 Janey St., Pittsburgh, Pa.

AGNES GORIŠEK, 5336 Butler St., Pittsburgh, Pa.

JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.

JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.

WILLIAM F. KOMPARE, 9200 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

VODJA ATLETIKE

JOSEPH ZORG, 1048 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošljajo na glavnega tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dogodek, društvene vesti, razna naznanka, oglase in naravnine pa na GLASILLO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IZ GLAVNEGA URADA K. S. K. JEDNOTE

POLLETNA SEJA GLAVNEGA ODBORA

Točka "b," člen 13 Jednotinih pravil se deloma glasi:

Redne seje glavnega odbora se vrše polletno, namreč v januarju in juliju, z izjemo v konvenčnem letu, kadar se vrši seja glavnega odbora meseca avgusta, prav pred konvencijo.

Letos je konvenčno leto. V smislu gori omenjene točke pravil se bo vršilo polletno zborovanje glavnega odbora meseca avgusta namesto julija.

Zborovanje glavnega odbora se bo vršilo po sledenjem sporednu:

V sredo, dne 12. avgusta prične nadzorni odbor s pregledovanjem računov itd.

V četrtek, dne 13. avgusta se bo vršila seja finančnega odbora.

V petek, dne 14. avgusta se prične seja celokupnega odbora.

Zborovanje se bo vršilo v prostorih glavnega urada. Vse seje se prične točno ob deveti uri dopoldne.

V sredo, dne 12. avgusta se udeležijo seje glavni predsednik in nadzorniki.

V četrtek, dne 13. avgusta se snidejo člani finančnega odbora in upravnik Glasila.

V petek, dne 14. avgusta se udeležijo seje tudi VSI ostali člani in članice glavnega odbora.

Društva, ki želijo predložiti glavnemu odboru kako zadevo v razpravo in rešitev, naj pošljejo tozadovno listino na glavni urad najkasnejše do 10. avgusta.

Za glavni urad K. S. K. Jednote:

Josip Zalar, glavni tajnik.

Govor kralja Petra II. pred kongresom Zed. držav

Washington, D. C., 25. junija (JIC) Danes dopoldne je Nj. Vel. kralj Peter imel govor v senatu in v zbornici ameriških Združenih držav. Ob tričetrt na eno je Nj. Vel. kralj v spremstvu senatorjev, ki so ga sprejeli pri vhodu, vstopil v slavnostno dvorano zbornice. Člani zbornice so se dvignili in z bušnim in dolgotrajnim aplavzom pokazali svoje izredne simpatije do mladega vladarja zavezniške Jugoslavije. Aplavz, ki so mu pridružili tudi prepolne galerije kongresa z istim navdušenjem in z istimi čustvi, je trajal več minut. Predsednik kongresa je povzel besedo in Nj. Vel. kralja uradno predstavil navočnim poudarjajoč v svojih besedah globoko spoštovanje, ki ga narod Združenih držav čuti zanj, za herojsko Jugoslavijo in njen trpeči in odločni narod, poudarjajoč veliko srečo in globoko čast, da lahko vladarja take dežele predstavi zastopnikom držav Severne Amerike.

Nj. Vel. kralj Peter je imel sledenči govor:

"G. predsednik, gg. senatorji:

Z najglobjimi čustvi stopam na govorniški oder senata Združenih ameriških držav. V tej dvorani je modrost državniške uvidevnosti stoljetja vodila usodo te države. Vedno se je pri-

zavezniki narodi sveta apustili v borbo, katere izid bo za več stoletij odločil, ali bodo narodi živeli v svobodi, ali bodo nadaljevali svoje bedno življenje v suženjstvu. Po tej vojni ne bo svobode nikjer, če bo samo ena, pa naj si najmanjša dežela na svetu ostala v suženjstvu. Nemški, italijanski in japonski voditelji in njihovi sodelavci so nam povedali, da nas bodo vse uničili. Vsi oni so naši sovražniki in vsmorajo biti premagani in mi moramo biti zmagovalci. Zato vojaki zavezniških držav stopajo v borbo za isto stvar. Morda se nikdar niso videli, morda nikdar niso slišali drug o drugem, a vsi so zedinjeni v skupni usodi: vojaki generala Mihajlovića, ki se bore po naših planinah, viteški britanski vojaki in mornarji, ki padajo v obrambo svobode, bratski russki narod, ki je s svojim junakim odporom vzpodbudil duh vsega sveta, in hrabri ameriški borce, ki dajejo svoja življenja po vseh oceanih in po vseh kontinentih sveta. Z njimi so vsmože in zene vseh narodov, ki jim je do svobode, združeni v volji in odločnosti do zmage nad skupnim sovražnikom.

Vse to skupaj povzroča, da se pred kongresom Združenih držav ne počutim kot tuje. Kongres predstavlja voljo ameriškega naroda in kongres je prav tako pobornik in čuvan idealov in načel, za katere se vsmo borimo.

Kakor Združene ameriške države je tudi Jugoslavija dela skromnih in marljivih delavcev. Preden so nam vsili to vojno, je 16,000,000 Srbov, Hrvatov in Slovence živel skupaj, vezani so bili z istimi običaji, govorili so isti jezik, in skupaj so stremeli k mirnemu napredku in varnosti našega prebivalstva. Postopno so se naši narodni elementi našega naroda učili spoštovati in verjeti drug drugemu. Vsekakor je še bilo treba poprav in reform in do njih bi tudi prišlo. Treba je bilo časa, da odpravimo razlike in popravimo napade preteklosti. A nam tega časa niso dali. Zarota Nemčije, Italije Madžarske in Bolgarije je uničila potrežljivo delo desetletij. Prisiljeni izbirati med odporom in izgubo časti, smo sprejeli vojno, prekinili miroljubno delo za uresničenje bolj popolnega edinstva.

Več stotisoč mož našega naroda je že padlo v borbi, več stotisoč našega ljudstva je bilo pobitih. Njihove žrtve nas bodo navdihnilo in postale bodo kažipot za moje vladanje. Z bojjo pomočjo bom posvetil vse moje napore, da mojemu narodu zagotovim življenje, dostojno teh velikih žrtv. Mnogi med tistimi, ki jih Nemci, Italijani, Bolgari in Madžari niso pobili ali zajeli, še naprej nadaljujejo borbo pod neustrašenim vodstvom mojega prvega vojaka in mojega vdanega priatelja, generala Draža Mihajlovića. Mislim, da jim z vašim odobrenjem lahko sporočim, da sila in moč Združenih ameriških držav stoji čvrsto z njimi.

Pred nepolnim tednom dni sem bil še v Londonu, kjer vsmi so — kakor tudi moja vla — tu našli zavjetje, črpojo moč iz mirne potrežljivosti in čvrste odločnosti britanskega naroda, da vztraja, dokler ne očistimo narodov, ki se danes bore proti nam, tistih pokvarjencev, katerih pohlepnost in pokvarjenost je okrvavila moj narod in mnoge miroljubne narode. Samo kadar se jim več ne bo treba batiti nasilne pošasti, bodo veliki in mali narodi lahko posvetili vse svoje sile urensičevanju miru, svoje varnosti in svojega napredka.

Mi smo pozdravili in rade volje sprejeli načela atlantske deklaracije z vsem tistim, karona tako bogato obsegava. V mednarodnih odnosih smo njene odredbe že uporabili pri pod-

pisu pogodbe o temi politični in gospodarski zvezni s prijateljem in sosedom Grčijo. Upramo, da se bodo v bodočnosti tenu sporazumu pridružili drugi naši sosedje, ko se bodo osvobodili tisti, ki so odgovorni za zločine, ki so jih storili v njihovem imenu. Štiri svobodne, ki jih je vaš veliki predsednik poudaril pred svojim narodom, bodo cilj, proti kateremu bomo težili. Mi bomo cenili naše državljane ne po njihovih političnih načinih, ne po njihovih različnih plemenskih ali verskih pripadnostih, temveč po njihovi udeležbi v tej borbi. Kdor koli se bo boril z nami, bo z nami delil dobrote zmage.

Moja država stoji čvrsto v prvih vrstah tistih, ki se bore za svobodo. Mi ne štejemo žrtv v trpljenju, mi ne merimo pomankanja in naporov. Mi stopamo proti cilju — zmagi, ki je nekoč po videzu bila negotova, ki pa se je sedaj vse bolj bližav.

Gover Nj. Vel. kralj je često ustavilo burno odobravanje. Iste besede je spregovoril tudi v senatu. Pri omenitvi imena generala Draža Mihajlovića je ves kongres vstal in na ta način izkazal globoko spoštovanje in občudovanje za borbo njegove vojske.

Ko je Nj. Vel. kralj končal svoj govor, je vnovič burno pozdravil stopil raz govorniški oder in v spremstvu predsednika spoznal vse člane zbornice.

Na širokih stopnicah Kapitola so bili postrojeni oddečni čestni čet; ko se je Nj. Vel. kralj pojabil, mu je vojaštvo izkazalo čestni pozdrav, številni predstivalstvo, ki se je zbral, da bi video jugoslovanskega vladarja, ga je burno pozdravilo. Menoški alpinski klub pa je odpotoval že v soboto popoldne. Škoda, da so imeli pre malo prostora za vse, ki so imeli željo pohiteti v gore . . .

Ko sem ugibal, kam neki da so se razgubili, je priprasil kamijon sem iz one druge strani in vsili so se fantje na tla otvorjeni s kitami cvetja. Krasno jutro, polno zlate sonca in čudovito modrega neba so potrabil za en skok v gore, tja do Lagune de los Horcones, kjer je sonce zasijalo zlate cvetlice, podobne rumenemu encijanu v slovenskih planinah.

Tako je bilo poskrbljeno za cvetje na grobu. Tudi jaz sem mislil nato že v Mendozi. Saj je bil rajni gospod Jože tak velik prijatelj cvetlic. Nageljčki beli in rdeči so bili njegova pesem in sanje; lili je in dalje so bile njegova ljubezen. Zato sem naročil v Mendozi lep venec iz teh cvetlic, ki smo ga na dolgem potu pač nekajlik otreli, a še vedno se lepi cvetovi po svoje ponavljali tisto, kar je pričalo besedilo: "Svojemu očetu jugoslovanska kolonija."

Ob cesti, ki pelje iz Argentine Čile, ravno na pot pota iz Mendoze do Santiaha, en kilometer pred slovitimi toplicami Puente del Inca, v trikotu, kjer se križata cesta in železnica, ki iz Punta de Vacas pelje v Čile.

Preje je vozil vlak prav iz Mendoze, a po veliki katastrofi leta 1934, je bilo mogoče upostaviti samo oni del železnice; prvi del, to je od Mendoze do Punta de Vacas pa še ni in še dolgo ne bo obnovljen; na tistem križišču stoji skromno pokopališče, pač eno najbolj originalnih v deželi. Na visoko stočasto skalo je postavljen kamenit križ. Na podnožju skalo okrog in okrog pa so našli svoj poslednji počitek tisti, katere je bila smrt zalotila v tistih krajinah. Nekateri so žrtve avtomobilskih nesreč, drugi pa so omagali v svojem naskoku na Akonaguo. Šest je že sedaj takih. Skromni spomeniki v kratkih besedah povedo njihovo zgodb.

Takoj je našel prostor tudi naš rajni gospod Jože. Na levo in na desno kipe v višini strmi bregovi, le nekaj korakov vstran se peni derča reka Mendoza, tja na zapad obstane okno blestecih snežnikov. Med gomilami pa vidiš redke šope trav. Nemila zima je potrgala žično ograjo, da je prost dostop do vseh grobov.

Mi smo pozdravili in rade volje sprejeli načela atlantske deklaracije z vsem tistim, karona tako bogato obsegava. Najprej je tam na koncu doline vstala pred nami podoba sploškega hotela, nad katerim

se beli prijazna cerkvica, pa že je pokazal gozd Link križ na pokopališču in v naslednjem trenutku je že strmel v nas najvidnejši spomenik na tej skromnejši njivi. Zablestela je v soncu črna pliča z belim napisom.

Postali smo za hip. Silni so tisti trenutki, ko se človek sreča z večnostjo. Molče smo spet sedli nazaj v avtomobil in odhiteli še nekaj lučajev dalje, kjer stoji hotel in kapela, kjer je narod že pričakoval našega prihoda.

Dolga je bila pot in prašna, 190 kilometrov ceste je, in kakšne ceste! Iz Vipave v Col bi bila komaj senca strmin in brezin, katere je bilo treba preči. Dolga je bila pot in prašna, 190 kilometrov ceste je, in kakšne ceste!

Postali smo se še zahvali na značilno potovanje, ki je posebno na njenem smeru. Kdo bo si pomagali na strmi poti, mesto, da bi si podajali roko v pomoč, se dogodi tolkokrat, da si drug drugemu podkopavamo pot . . .

In koliko je tistih, ki jim niti mari ni, da bi hiteli kvišku. So kakor krt, ki rije pod zemljo in se hrani s črvi. Slep je. Oči sploh ne rabi v svojih rovih. Kako bo siromak vedel za sorocu . . . Koliko zemljjanov je, ki se naslajajo le v podlilih nečedadnostih in niti zaslutijo ne, kaj je prav veselje, kaj je resnica lepotna, kaj je odziv na priznanje?

VIKTOR ZORMAN:
Mariča

"Za božjo voljo, kje pa ste? Pol ure že kličem, pa nihče ne pride. Kaj mislite, da moram vse sama, a?" Mariča je pridrla s tako viro v hišo, da je tri leta stari Miklavž od samega strahu zlezel pod mizo. Iz zibelke se je oglasila Ivanka s presunljivim jokom. To je Mariča še bolj razdražila.

"Kje pa so drugi?" se je zadrla na Miklavža. Revez je ves v strahu zazial, rekel pa nič. Mariča se mu je moralna kljub svoji jezi zasmejati.

"Mihec je rekel, da se gredo vozit."

"Sentani pekli, le kdaj so mi ušli," se je obrnila iz hiše — pa skozi vežo na vas po otroki. Tako jim je zabičevala, da ne pa da ne, pa ti gredo in puste mater samo, naj se doma pretegne, če ji je tako všeč. In ko so videli, da je danes nataknjen kakor ni vsak dan.

Na klancu sredi vasi jih je dobila. Sankali so se. In se strahovito zmerjali. Mariča ni mogla verjeti, da so vsi virški, toliko jih je bilo. Ko so jo nekateri zagledali, so brž opozorili njene, naj jo odkurijo domov. Pa je klub temu dva ali tri ujela in jih zlasala, da bodo pomnili. No, in kje je spota dobil Miha? V Jeršetovi hruški! V takile zimi ti bos zleze v hruško! Le kaj je iskal v njej? Ko je mater zagledal, se je kajpada hotel brž na tla podričati pa se je ujel na stremelj in si stregal hlače. Ravno toliko, da ji ni ušel. To ga je očofala!

"V hišo! Vsi! Na ajdo klečat! In rožni venec boste molili. Za rajnkega očeta! In še kdaj naj se mi kaj takega zdogi!" se je jezila in jih zmerjala pa zraven jokala. Kot kokoshi v dežju so se pomuzali v hišo in brž začeli moliti, da bi jih mati se naprej ne oštevala.

Preveč se je razjezila. Žal ji je bilo, a pomagati si ni mogla več. Vse je tolklo v njej, tako je bila razburjena. Niti moliti ni mogla z otroki, ko je v veži črepinje od južine pomivala. Pozabila je, zakaj je otroke prav za prav klicala, in je kar sama opravila namesto njih: pomila je, spod strehe je koza ma vejnik prinesla, stopila na studenec za bajto po vodo in pometla po veži. Potem pa je zaprla vežna vrata in šla v hišo.

Otroci so rožni venec, ki jim ga je bila naložila za kazeno, že odmolili. Čepeli so za pečjo, le Mihec je sedel za mizo.

"Delat! Kaj mislite, da vas imam za igračo pri hiši?" je rekla že bolj mirno. "Ti pa v posteljo toliko časa, da ti hlače zaščitem. Precej!" — "Oh, saj pravim, zakaj niste pridni —!" je skoraj zajokala, se obrnila k Ivanka, jo vzela iz zibelke in jo položila k peči. Saj zdaj bo morala itak kmalu biti pri peči, ko bo pa v zibelki drugi, je pomisnila, in brž, zleza za peč ter se lotila cekarja. S pletenjem se je prezivila. Otroci so molčali in bili kar pridni. Tonče se je ukvarjal s peharjem. Jerica mu je slamo in vitre podajala, Mihec jima je prerezoval vrbove šibe za zamotila z igro, Jakec pa je vitre, Ceta in Miklavž sta se zamotila z igro, Jakec pa je moral biti pri Ivanka.

Večji trije sicer hodijo v šolo, a zdaj so že teden dni doma, ker imajo nekateri ošpice ali kaj. Janezovi jih hvala Bogu nimajo. Le kaj bi počela Mariča s sedmimi bolniki v takile bajti? "Saj bi se mi zmesalo," je pomisnila in ljubeče pogledala otroke, ki so bili vsi zatopljeni v delo. In vsi so molčali. Še celo Ivanka ni civilila. Bali so se, kajpada. Pa je kar prav, da so tih, ker se tudi Mariči ne ljubi govoriti. In poslušati tudi ne. Kje neki, ko ima pa toliko skrbi. Najprej z otroki, potem še sama s seboj,

ko je vsa nadložna in bolehna. Vsak mraz čuti. Hyala Bogu, da imajo vsaj peč. Vsaj pogreje se lahko. A zdaj bo morala od nje. Vsega jim zmanjkuje. Ni čudno: sedem klijunov in vseh sedem zmeraj odprtih. In zdaj bodo dobili še osmega!

Mariči sami se zdi čudno, kako še morejo živeti. Sama je bila vso jesen bolna in ni prav nič hrknila. Tako rada bi bila šla kam v dnino, da bi bila kaj zasluzila. In vso jesen je mislila pa računalna, da bo dobila vsaj kakih deset rženih otegov in naredila škopnike. Streho morajo prekriti.

"Kje pa so drugi?" se je zadrla na Miklavža. Revez je ves v strahu zazial, rekel pa nič. Mariča se mu je moralna kljub svoji jezi zasmejati.

"Mihec je rekel, da se gredo vozit."

"Sentani pekli, le kdaj so mi ušli," se je obrnila iz hiše — pa skozi vežo na vas po otroki. Tako jim je zabičevala, da ne pa da ne, pa ti gredo in puste mater samo, naj se doma pretegne, če ji je tako všeč. In ko so videli, da je danes nataknjen kakor ni vsak dan.

Na klancu sredi vasi jih je dobila. Sankali so se. In se strahovito zmerjali. Mariča ni mogla verjeti, da so vsi virški, toliko jih je bilo. Ko so jo nekateri zagledali, so brž opozorili njene, naj jo odkurijo domov. Pa je klub temu dva ali tri ujela in jih zlasala, da bodo pomnili. No, in kje je spota dobil Miha? V Jeršetovi hruški! V takile zimi ti bos zleze v hruško! Le kaj je iskal v njej? Ko je mater zagledal, se je kajpada hotel brž na tla podričati pa se je ujel na stremelj in si stregal hlače. Ravno toliko, da ji ni ušel. To ga je očofala!

"V hišo! Vsi! Na ajdo klečat! In rožni venec boste molili. Za rajnkega očeta! In še kdaj naj se mi kaj takega zdogi!" se je jezila in jih zmerjala pa zraven jokala. Kot kokoshi v dežju so se pomuzali v hišo in brž začeli moliti, da bi jih mati se naprej ne oštevala.

Preveč se je razjezila. Žal ji je bilo, a pomagati si ni mogla več. Vse je tolklo v njej, tako je bila razburjena. Niti moliti ni mogla z otroki, ko je v veži črepinje od južine pomivala. Pozabila je, zakaj je otroke prav za prav klicala, in je kar sama opravila namesto njih: pomila je, spod strehe je koza ma vejnik prinesla, stopila na studenec za bajto po vodo in pometla po veži. Potem pa je zaprla vežna vrata in šla v hišo.

Otroci so rožni venec, ki jim ga je bila naložila za kazeno, že odmolili. Čepeli so za pečjo, le Mihec je sedel za mizo.

"Delat! Kaj mislite, da vas imam za igračo pri hiši?" je rekla že bolj mirno. "Ti pa v posteljo toliko časa, da ti hlače zaščitem. Precej!" — "Oh, saj pravim, zakaj niste pridni —!" je skoraj zajokala, se obrnila k Ivanka, jo vzela iz zibelke in jo položila k peči. Saj zdaj bo morala itak kmalu biti pri peči, ko bo pa v zibelki drugi, je pomisnila, in brž, zleza za peč ter se lotila cekarja. S pletenjem se je prezivila. Otroci so molčali in bili kar pridni. Tonče se je ukvarjal s peharjem. Jerica mu je slamo in vitre podajala, Mihec jima je prerezoval vrbove šibe za zamotila z igro, Jakec pa je vitre, Ceta in Miklavž sta se zamotila z igro, Jakec pa je moral biti pri Ivanka.

Večji trije sicer hodijo v šolo, a zdaj so že teden dni doma, ker imajo nekateri ošpice ali kaj. Janezovi jih hvala Bogu nimajo. Le kaj bi počela Mariča s sedmimi bolniki v takile bajti? "Saj bi se mi zmesalo," je pomisnila in ljubeče pogledala otroke, ki so bili vsi zatopljeni v delo. In vsi so molčali. Še celo Ivanka ni civilila. Bali so se, kajpada. Pa je kar prav, da so tih, ker se tudi Mariči ne ljubi govoriti. In poslušati tudi ne. Kje neki, ko ima pa toliko skrbi. Najprej z otroki, potem še sama s seboj,

ze. Oh, ti otroci! Nehote so jo spomnili, mater, na dom in očeta in na rajnkega. Pa ni hotela misliti na to. Ne, preveč bridkosti je v vsem tem in Mariča ne bi mogla prenesti. Prizgala je smrdljivko in jo prisnela v hišo.

"Da ne boste v temi! Jerica, ti kozama vejnik prinesi in malo plevela tudi. Vidva pa na prej delata!"

(Dalje prihodnjič)

Guy de Maupanzat: PRIJATELJA

Pariz je bil obkoljen, sestran in hropeč. Vrabci na strehah so postajali redki in kanalji so se izpraznjevali. Ljudje so jedli vse mogoče stvari.

Ko se je žalosten sprehajal nekoga jasnega januarskega jutra po bulevaru z rokami v žepu uniforme in s praznim želodcem, se je Marissot, po poklicu urar in po potrebi izdeloval copat, ustavljen nadomestno ob tovariu. Bil je Sauvage, znanec z brega rečice.

Vsako nedeljo, pred vojno, je Marissot ob zori koračil z bambusovo palico v roki in s pločevinasto škatlo na hrbitu. Peljal se je z v l a k o m proti d'Argenteuilu, izstopil v Colombes, nato pa peš odsel proti otoku Marante. In ko je prišel do kraja svojih sanj, je pričel ribariti ter je ribaril vse do noči.

Vsako nedeljo je srečal tam majhnega, rejenega in dobrodušnega moža, Sauvagea branjarja iz ulice Notre-Dame de Lorette, drugega navdušenega ribiča. Nato sta ves dan prebila drug poleg drugega s trnkom v roki. Noge so jima bingljale nad reko in med njima je vzlil toplo prijateljstvo.

"Hej, kaj, če bi jim šla nasproti?" predlaga Marissot.

Sauvage pa mu odvrne s parisko posmehljivostjo: "Ponudila jim bova ovčrtih rib!"

Oklevala sta, da bi se tako podajala naprej, ker ju je plăšila tišina vsega obzorja.

Končno se je Sauvage odločil: "Pojdive, na pot! Samo previdno!" In spustila sta se sklonjena po vinogradu na vzdol in se skrila z nemirnimi očmi za grmovjem.

Spomladni, proti deseti uri zjutraj, ko je pomlajeno sonce sjalo nad belo meglico, ki je ležala nad mirno vodo in je lika na hrbitu ribičev prijetna topota nove letne dobe, je Marissot večkrat rekel svojemu sosedu:

"Hej, kako prijetno!"

In Sauvage je odgovoril: "Ne morem si misliti nič boljšega." In to je zadostovalo, da sta cenila drug drugega.

Jesen, proti večeru, ko je nebo, osvetljeno od zahajajočega sonca, pordečilo vodno gladio in zlatilo krone dreves, ki so trepetala pred zimskim mrzom, je Sauvage pogledal smehljaje Marissota in rekel:

"Kako krasen prizor!"

In Marissot je očaran odgovoril, ne da bi dvignil oči: "To je lepše od bulvara, kaj?"

Tako j, ko sta prepoznala drug drugega, sta si krepko stisnila roke, vsa ganjena, da sta se našla v tako spremenjenih okoliščinah. Sauvage je vzdihnil: "Kakšen čas!"

Marissot pa je otočno zajel: "In kakšno vreme! Danes je prvi lepi dan v letu."

Res, nebo je bilo modro in polno svetlobe. Hodila sta v srednici, sanjava in žalostna. Marissot je vzel s seboj k Sveti Marjeti na Trato, a Marija se je ponoc vselej vrnila na hrast in nazadnjene razodela, naj ji tam cerkev sezidajo. —

"Mama, kje pa je tista Maria Predkloštom?"

"To je pa blizu, tam, kjer sem jaz doma."

"Mama, kajne, poleti pojde mo tja?" je prosil Tonče.

"To je daleč in denarja nima mamo."

"Oh, mama, jaz bom zelo priden in bom naprej kar peharje delal, da bom zasluzil. In potem pojdem in tam bom dal za mošč za rajnkega atega . . ."

"Tonče!" Mariča ga je objela, potem pa brž skočila izza peči in v vežo, da je skrila sol-

"Ribarit!"

"Toda kam?"

"Na naš otok, vendar. Francoske predstave so blizu Colombesa. Poznam polkovnika Dumoulinia pustil naju bo preko."

Marissot je koprnel od želje: "V redu. Drži." In ločila sta se ter odšla po svoje priprave.

Uro pozneje sta stopala vstopic po glavnih cesti. Prišla sta do vile, v kateri je bil nastanjen polkovnik. Ta se je nasmehnil njuni prošnji in jima ugodil. Spet sta stopala naprej, zavarovana s prepustnicami.

Kmalu sta dosegla predstavže, prešla zapuščeni Colombes in se znašla na pustih vinogradih, ki so se spuščali proti Selini. Bilo je okrog 11.

Na drugi strani je ležala vas d'Argenteuil kakor mrtva. Visine Orgemonta in Sannoisa so obvladovale vso pokrajino. Velika planota, ki se vleče vse do Nanterre, je bila prazna, čisto prazna, s svojimi golimi črešnjami in s svojo sivo zemljo.

Sauvage je pokazal s prstom na vrhove in zamrmljal: "Tam gori so tuji!" In nek nemir je omrtil dva prijatelja v tej pusti pokrajini.

Nato se je podal proti hiši. Nemir se je izrazil svojo najdolčnejšo otočbo teh nečloveških zverstev. Madžarske, nacijske in italijanske oblasti in vstaški zločinci, odgovorni za te zločine, so obsojeni pred očmi in v srcih vseh svobodnih ljudi vsepoysod; ko bo prišel dan obračuna, jih čaka strašna kazen.

G. predsednik, rad bi na tem mestu izrazil svojo najdolčnejšo otočbo teh nečloveških zverstev.

Castnik, vedno veder, je rekel polglasno. "Zdaj je vrsta na ribah."

Nato se je podal proti hiši. Nemir se je zazadel v travni torbico polno rib. Pobral jo je, se zasmehal in poklical vojaka.

Za hišo, o kateri sta mislila, da je zapančena, sta opazila 20 vojakov. Velik kosmat mož, ki je sedel na stolu in kadij veliko porcelanasto pipo, ju vprašal v dobrini francoščini: "No, gospoda, sta imela dober lov?"

Nato je nek vojak položil k častnikovim nogam v torbico, polno rib. Vojak se je nasmehnil: "Ej, ej, vidim, da ni bil slab." Toda, gospoda, tu gre za nekaj čisto drugega. Poslušajta je v ne motita!

"Ocvri mi te male živalice, dokler so še žive!"

Nato je spet pričel kaditi svojo porcelanasto pipo.

pravijo, da bo vedno tako."

Sauvage ga je ustavil: "Republika ne bi napovedala vojne!"

"S kralji imamo vojne zupanije, z republiko pa jih imamo znotraj," ga je prekinil Marissot.

In mirno sta pričela razpravljati in reševala sta velika politična vprašanja z zdravim razumom ljudi, mihih in omejnih ter končno prišla do soglasja, da ljudje nikoli ne bodo cesto svobodni.

Mont-Varerien pa je grmel in rušil francoske hiše, uničeval ceste, pobiral ljudi in trgal srca ženam, materam in dekletom tu doli in tam preko.

"To je življenje," je vzdihnil Sauvage.

"Recite raje, da je to smrt," je smehljaje popravil Marissot.

Toda nenadoma sta preplášeno vzrepetala; za seboj sta začutila korake in ko sta se ozrla, sta opazila pred seboj štiri može, štiri velike, oborožene in kosmate postave. Namestili so puške nanju.

Malo krvi je plaval.

Castnik, vedno veder, je rekel polglasno. "Zdaj je vrsta na ribah."

Nato se je podal proti hiši.

Nato se je

Kralj Peter govori Amerikancem in Jugoslovom

Dne 26. junija ob pol enjastih zvečer je Nj. Vel. kralj sporočil, da bo na Vidov dan povzdignil generala Mihajlovića v stopnjo armijskega generala. Tega dne je kralj po radiu govoril ameriškemu prebivalstvu. Govor se v slovenskem prevodu glasi:

"Tistega dne, ko me je usoda postavila na čelo mojega naroda, so beograjski listi objavili dve slike. Slika mojega ljubljenega očeta, mučeniškega kralja, in sliko vašega predsednika. Morda se bo zdele čudno, da od vsega, kar se je zgodilo tega zgodovinskega dne navajam pravto: Jugoslavija je tega dne dokazala, da se je odločila upreti se hinavstvu in nasilju osvojavnih držah osišča.

Vojna je izbruhnila nenadno. Čisto naravno in vendar kako pomembno je bilo, da so v najbolj presodnem trenotku naše zgodovine časopisi, ki so izražali narodno mišljenje, uprili svoje poglede v Ameriko, posebljeno v vašem predsedniku. Amerika tedaj ni bila v vojni. Predsednik je bil obljubil pomoč, a ta obljuba in ta pomoč ste bili samo drobec tega, kar je vzpodobilo moj narod. Med mojim in ameriškim narodom obstajajo duhovne vezi. Že dolga leta je ameriško mišljenje o svobodi za vzgled našemu miroljubnemu narodu, našemu, ki se je stoletja upiral nasilju od zunaj. Končno, mi smo narod skromnih in rodoljubnih mož in žena. Pri svojem delu želimo biti svobodni in svobodni delati z drugimi marljivimi narodi sveta. Verjemite mi, da to niso prazne besede in da mi zradi mladosti kruta resnica ni bila prihranjena. Mislim na vse, kar sem videl s svojimi očmi. Moje ljudstvo gine in umira.

Zato si štejem v čast, da v imenu moje domovine in mojega naroda, govorim vam, sinovom velike demokracije. Kot kralj Jugoslavije vam prinašam pozdrave naroda, ki v teh usodnih dneh ne more živeti svoje svobodno narodno življenje.

Sestnjast milijonov Jugoslovov, Srbov, Hrvatov in Slovencev se je rajši odločilo upreti se navalu kot predati se tiranstu v sužnost. Njihova čast in ponos svobodnih mož je ostal v visokih planinah in divjih gorah naše domovine. Ne nemška, ne italijanska, ne bolgarska, ne madžarska vojska ne more premagati tega duha svobode.

Zapustil sem domovino, da bi pri močnih zaveznikih poiskal razumevanje in pomoč za moj narod. Smatram se za čuvanja herojskega duha naroda, katerega najskromnejši sin sem in najponosnejši kralj. Za seboj sem pustil vse te grobove, grob mojega očeta, ki je padel za domovino in grobove drugih jugoslovenskih vojakov in herojev. Pustil vso zgodovino in tradicije mojega malega naroda. Pustil pa sem za seboj tudi živi in bojevit duh mož in žena. Zbrali so se okrog mojega najljubšega prijatelja in mojega najljubšega vojaka Draža Mihajlovića, mojega vojnega ministra. Draža Mihajlović je naglo postal pravljčna oseba, a zagotavljam vas, da on ni samo pravljčni junak, temveč tudi živ heroj, in še kako živ. On in naš ponosni in hrabri četniki so naučili naciske divjake, kako se ljudje, ki ljubijo svobodo, znajo boriti proti nadmočnemu sovražniku. Pod povelenjištvo Draža Mihajlovića se upira velik del naše domovine.

Cez dva dni bo naš veliki narodni praznik, ki se bo proslavljal povod. To je Vidov dan, obletnica Kosovske bitke. Tega dne leta 1389. je naš narod prišel pod tujev jarem. Že pet in pol stoletij slavimo ta dan kot spomin na bitko, v kateri smo branili svobodo. Moja želja in želja moje vlade je odlikovati tega dne, v nedeljo generala Mi-

hajlovića s tem, da ga povidiš za armijskega generala, najvišjo generalsko stopnjo, ki jo lahko damo.

Do sedaj je bil divizijski general in srečen sem, da to napovedovanje našega junaka lahko sporočim prav med temi besedami ameriškemu narodu. Draža Mihajlović je simbol naše odločitve, da se bomo borili, dokler svet ne bo osvobojen tiranstva csiča. Ponosen sem pri misli, da se njegovo ime omenja skupaj z imeni junakov Bataana, Wake Islanda in Midwaya. Mislim, da junski general Mihajlović pomaga vašemu narodu spoznati boljše srce in dušo Jugoslavon. Vi vsekakor poznate mnoge Srbe, Hrvate in Slovence, ki so tu že desetletja. Slišali ste o naših velikih učenjakih Tesli in Pupinu. Spominjate tega poštenega in marljivega naroda v rudnikih in topilnicah Pennsylvania, v ladje delnicah Mississippija in med poljedelci v Californiji. Mnogi med njimi so vaši sosedji. Neštivilni med njimi so pisali domov svojim bratom in sorodnikom in jih navdihovali z vašimi načeli o svobodi in demokraciji.

Jaz sem zadnje dni spoznal to prisrnost in gostoljubnost in bil priča duha enakopravnosti. Videl sem isti bratski nasmej na licu vašega velikega predsednika, kot na obrazih vaših vojakov in mornarjev ali katerega kolik mož ali žene v Washingtonu. Globoko me je ganil topli spremem, ki mi ga je izkazala ta dežela. Hvalem sem za simpatijo, ki se povsod izkazuje mojemu narodu. Sedaj se bom okristil z lepo priložnostjo. Govoril bom v našem jeziku mož in ženam srbskega, hrvatskega in slovenskega porekla. Sporočilo bo vsebovalo mojo prošnjo, naj store vse, kar morejo za rešitev domovine. Ona jih kliče, naj služijo veliki ameriški domovini, predsedniku in vaši junski vojski, posvečajo svoje sile za zmago tega naroda. Kajti tako zmaga bo hkratu zmaža za ves svoboden svet."

Nato je Nj. Vel. kralj spregovoril v srbohrvaščini:

"Dragi moji ameriški Srbi, Hrvati in Slovenci."

Prihajam k vam kot kralju, čigar usoda je povezana samo z domovino in z narodom, ki sem ga moral zapustiti in ki ga ljubim bolj kot vse drugo. Dogodki so hoteli, da v svoji rani mladosti sprejemem nase največje odgovornost in največje dolnosti, ki jo cloke more sprejeti. Tisto jutro, ko sem sprejel kraljevsko oblast sem jaz in moj narod prišel v vihar, v katerem je vsaka ura pomenila celo usodo in kjer je vsaka odločitev — od kraljevske odločitve do odločitve prostega vojaka in šolarja — kovala usodo naše zgodovine.

Tako prvo jutro sem videl svoje rojstno mesto Beograd, prestolnico mojih očetov, porušeno in požgano in pokrito s trupli nebogljnih. Na vsakem koraku so stotine sovražnikovih letal metale tone dinamita po potih, po katerih smo se umikali, ker se ni bilo mogoče upirati. To, kar smo videli, je bila barbarska krvoljčnost, kri in rušenje, klanje in razdejanje celih mest, neštivilnih vasi in tisočev in tisočev nedolžnih. Domovina je bila kakor razmesarjeno telo, ki se nikdar več ne bo dvignilo.

Toda še isto pomlad je prišlo veselo presečenje za vse tiste, ki so z žalostjo ali z obupom gledali strašno usodo Jugoslavije. Njena vojska ni bila vsa uničena ali ujeta; v njej so še vedno bili nedotaknjeni polki navdušenih vojakov in neustrašenih voditeljev, ki so skriti v planinah čakali na svojo uro. Ime, ki ga dotele niste poznali, je odjeknilo v vseh srcih in pohitelno do najbolj oddaljenih krajev sveta. Ime najljubšega med vojaki, ki jih je Jugoslavija kdaj imela, ime največjega med junaki, ki jih je naš narod dal, ime mojega najljubšega prijatelja in vojaka,

Uradna pojava delavskega pripravljanja

Napadi na prispevki delavstvu k vojnemu naporu je Paul V. McNutt, načelnik War Manpower komisije, označil v majski številki revije "The American Federationist," mesečnika delavskih organizacij Američan Federation of Labor, kot "del kampanje, da se vzbudi nasprotstvo na podlagi zmede in nesporazumljivosti."

Commissioner McNutt je podaril, da je delavstvo podpiralo s požrtvovljeno in odločnostjo, da je prostovoljno odložilo pravico do stavke in da je podal najsvetlejši primer edinstvenosti naših državljanov, odkar se je pripeljal izdajalski napad na Pearl Harbor.

Vzlici temu, je naglasil, določim so delavci lojalni prispevati k produkciji, so morali prenašati napad zlobnih očitanj, kar je ravno ona vrsta napadov proti lojalnim državljanom, ki so tolikokrat uspeli, oslabšati druge dežele na korist osovinih vlasti.

"Taka obdolževanja," je rekel McNutt, "se sistematično razširjajo in ponavljajo širok dežele, v nadi, da se bodo vsled neprestanega ponavljanja smatrali kot resnična.

"Kaj je resnica o teh obdolžtvih?"

"Vzlic svojemu čistemu rekordu od Pearl Harborja sem, se delavstvo obtožuje nehanja na delu, dočim je dežela izpostavljena napadom. Taka obtožba je krivična.

"Odkar je delavstvo obljubilo vladu, da ne bo štrajkalo, niti ena avtorizirana stavka ni bila napovedana. Tudi neavtorizirane stavke so bile tako redke, da ni vredno o njih govoriti. Za zadnje tri meseca poroča War Labor Board, da se je zgubilo le šest stotink enega odstotka časa v vojni produkciji vsled štrajkov. V deželi šestdeset milijonov delavcev se tak rekord za praktične svrhe lahko naziva perfektnim. Dežansko kot nekaj kar je človeška narava v stanu dosegči, je ta rekord naravnost občudovanja vreden ob vsaki okolnosti."

Mr. McNutt je opozoril na zgubo časa vsled bolezni in nezgode kot mnogo večjo nevarnost za produkcijo in mnogo bolj upravičen predmet vpoštovanja. Vsled teh dveh vzrokov se skoraj 400 milijonov dni dela zgubijo vsako leto.

"Ljudje, ki napadajo delav-

ce," je nadaljeval, "tudi skušajo ustvariti med ljudstvom nesporazumljivje glede 40-urnega tedna. Dasi je predsednik Roosevelt naglasil, da zakon nikakor ne prepoveduje dela čez 40 ur na teden, se to vendar mora vedno ponavljati, tako da vsakdo to stvar lahko razume.

"Prvič, zakon ne prepoveduje daljšega delavnega tedna, marec zahteva le večjo urenno mesto, ko je delavec že delal 40 ur.

"Drugič, vsako bi moral znati, da organizirano delavstvo nikoli zavzelo stališča proti daljšemu tednu, ko je nastala potreba največje mogoče produkcije.

"Dejstvo je, da milijoni ljudi ta čas delajo mnogo več kot 40 ur na teden z popolnim odobrenjem svojih unij. Tako rekoč vsemi delavci v industriji strojnih orodij delajo dejansko po 56 ur na teden, oni v ladje delnicah so po 52 ur na teden na delu, in oni, ki gradijo parne lokomotive delajo po 53 ur."

McNutt je izjavil, da nikdo, ki kaj zna o industriji, ni misli, da zakon o 40 urah na kak način ovira popolno obratovanje kakega podjetja. Na drugi strani je polno dokazov, da se ameriški delavci napenjajo do skrajnosti, kjer koli je industri-

ja organizirana za popolno rabo njihovih sil.

"Organizirano delavstvo," je naglasil Mr. McNutt, "s posvetovanjem svojih ujedinjenih sil vojnemu naporu, je dokazalo svojo lojalnost in patriotizem čez vsak dvom."

Commissioner McNutt je tudi pokazal na prizadevanja delavstva, da prispeva k vojnemu programu potom delavnosti izven dnevnega dela. "Duh, ki preveva naše delavstvo, si je pridobil spoštovanja vseh onih, ki pravično sodijo o delavstvu."

* * * * *

Poljedelski tajnik je odločil, da smejo farmarji posejati pšenice za 1943 pridelek ravno isto obsežnost, kakor za letos—55,000,000 akrov. Vzrok se naveja, ker ima vladu še vedno rezervo za dve leti. Za domače potrebe bi popolnoma zadostoval obdelati le 40,000,000 akrov.

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge.
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. HENDERSON 5-6700
Cleveland, Ohio

Ameriška Domovina

je

SLOVENSKI DNEVNIK

ki izhaja

v Clevelandu vsak dan

razen ob nedeljah in praznikih

V njem dobite vse najnovješte svetovne novice, zanimive dopise in lepe romane. Naročite se na ta dnevnik, ki vam bo zvest tovariš ob dolgih večerih.

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 5¢

MANDEL DRUG STORE SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.

Pošiljamo po pošti

Lastnik te lekarne je član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ

The Complete Guide for Your War Garden

Half Price!

the latest brand-new edition of the famous Amateur Gardener's "Bible"

FORMERLY \$4.00

Now Only \$1.98

In handsome and durable new style cloth binding
Get Your Copy Now!

THE GARDEN ENCYCLOPEDIA

Here's everything you need to know about anything you want to grow! Filled with more practical garden information than any other volume, 10,000 entries. Nearly 1400 pages, 750 pictures, 10,000 articles. Prepared expressly for the amateur—no heavy technical talk, but clear, explicit answers to every garden question. Prepared by American experts on 5 continents, soils, seasons, weather, methods. Edited by E. L. D. Seymour, B.S.A. Praised by gardening authorities. Order this amazing half-price bargain at once!

Please send _____ copies of the NEW GARDEN ENCYCLOPEDIA, by E. L. D. Seymour, of \$1.98 each.
 Endorse payment Send C.O.D.

Name _____
Address _____

You can order this fine book from:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

AMERIŠKA DOMOVINA

je slovenska unijška tiskarna, ki izdeluje vsakovrstne tiskovine, točno in lično, pa po zmernih cenah.

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio

ki je v Gospodu zaspala in zatisnila svoje trudne odi 6. maja, 1942 v starosti 61 let. Vedno si znam v spominu, in mi te spominjam v svojih usiljih.

Leto dan je še minilo, kar si zapustila nas; ampak tvoj spomin ostal je v srcih naših ves ta čas.

Težka bila je ločitev, tako bilo je stvo. Vsak dan skoč celo leto solza sili nam v oko. Kriz nas sveti le točaj, tihov vsem tako veli. Vsak dan skoč celo leto da točajo končno naši bomo tam nad zvezdami.

Snjiv je sladko in mirno, presi tam Boga za nas, da bi enkrat—Bog daj večni—zdrui nas trobente glas.

Zaljubi ostali:
JOSEPH KOREN, soprog.
MRS. MARY D. GAČNIK, MRS. URŠULA ROSENSTAIN, sestra.
FERDINAND, FRANK in GORDEN KRONOVŠEK, braje.

Indianapolis, Ind

COOKING SCHOOL

by FRANCES JANCER
110 Third St., La Salle, Ill.

Fresh Peach Ice Box Cake
1 package orange Jello, 1 pint water, 4 peaches, 1/2 pint whipping cream, 18 butter cookies.

Dissolve Jello in water. Chill until it holds its shape. Then beat with rotary beater and fold in whipped cream. Add sliced peaches. Pour into mold, insert cookies by pressing edges into the mixture. Return to refrigerator and chill until firm.

Chocolate Ice Box Cake
1/2 pound sweet chocolate, 4 egg yolks, 1/2 teaspoon vanilla, 4 egg whites, lady fingers.

Melt chocolate over hot water. Add well beaten egg yolks and mix well. Add vanilla and fold in stiffly beaten egg whites. Line shallow pan with wax paper. Separate lady fingers and lay on paper in a row, round side up. Cover with 1/2 of the chocolate mixture. Place another layer of lady fingers on top, then cover with remaining filling and top with another layer of lady fingers. Set in refrigerator for several hours. Serve with whipped cream.

French Ice Box Cake
2 squares unsweetened chocolate, 1 1/3 cups (1 can) Eagle Brand Sweetened Condensed Milk, 1/2 cup water, Vanilla wafers.

Melt chocolate in double boiler. Add Eagle Brand Milk and stir five minutes, until mixture thickens. Add water. Line oblong loaf pan with wax paper and cover bottom of pan with thin layer of chocolate. Then add layer of vanilla wafers. Repeat until chocolate mixture is all used. Top with layer of wafers. Let season in refrigerator for 24 hours. To serve, turn out on small platter and carefully remove wax paper. Cut in slices. Serves eight.

Eden Ice Box Cake
1 lb. graham crackers, 1 cup marshmallows, 1 cup dates, 1 cup nut meats, 1 cup heavy cream.

Crumble graham crackers in a mixing bowl. Add marshmallows, cut into small bits; dates, cut fine; nutmeats, chopped; heavy cream. Mix well and place in small rectangular dish, about 3 inches deep. Put in refrigerator for a few hours. For best results allow to stand over night. Cut in thin slices and top with whipped cream.

Peanut Brittle Ice Cream
2/3 cup Eagle Brand Sweetened Condensed Milk, 1/2 cup water, 1/2 teaspoon vanilla, 1 cup whipping cream, 1 cup peanut brittle.

Blend Eagle Brand Milk, water and vanilla thoroughly. Chill. Whip cream to custard-like consistency and fold into chilled mixture. Pour into freezing pan. Place in freezing unit. After mixture has frozen to stiff mush (one to two hours) remove from refrigerator and scrape mixture from sides and bottom of pan. Beat two minutes. Fold in crushed peanut brittle. Smooth out and replace in freezing unit for one hour or until frozen for serving. Three to six hours, total freezing. Serves 6.

—FOR VICTORY: BUY BONDS—
Money talks! United States Defense Savings Bonds and Stamps shout "Victory!"

EDITOR'S NOTE

In today's issue we included a letter from one of our juvenile members.

We hope that other junior members will also write and tell us how they are spending their vacations.

MOVIES TO ILLUSTRATE BOMBINGS:
PLAN C. D. COURSE IN WEST PARK

Cleveland (West Park), O.— ones. Movies of the great fires and bombings of England will be shown in the J. D. N. Hall, W. 130th and McGowan Ave., Friday, July 10, under the supervision of the Civilian Defense Program. Mr. Pearse of the Cuyahoga Civilian Defense will be the speaker. Admission is free. The program starts at 7:30 p.m.

It is the intention to teach everybody in our community how to combat incendiary fires, to protect their homes and loved p.m.

RELIGION AND PEACE

In the last of the five points gion and of the Church finds essential for a just, permanent peace, the Holy Father asserts that "within the limits of a new

order founded on moral principles, there is no place for the persecution of religion and of the Church.

"From a lively faith in a personal and transcendent God there springs a sincere and unyielding moral strength which informs the whole course of life; for faith is not only a virtue, it is also the divine gift by which all the virtues enter the temple of the soul, and it constitutes that strong and tenacious character which does not falter before the rigid demands of reason and justice.

"This fact always holds true, but it should be even more evident when there is demanded of a statesman, as of the least of citizens, the maximum of courage and moral strength for the reconstruction of a new Europe and a new world on the ruins accumulated by the violence of the World War and by the hatred and bitter disunity amongst men."

Like the other points enumerated by His Holiness as fundamental if peace is to be just and permanent, recognition of the rights of small nations, of national minorities, of economic rights, and of the necessity for curbing the mad rush for arms, the requirement that there be no persecution of reli-

gion and of the Church finds ready and sincere acceptance in the United States.

Respect for religion has always been a cardinal principle of this nation. The Constitution of the United States, in the first article of the Bill of Rights, transformed the conviction of the Founding Fathers into the basic law of the land by enacting that "Congress shall make no law respecting an establishment of religion, or prohibiting the free exercise thereof."

From time to time there have been instances of persecution of religious groups, principally Catholics, but no president or administration has ever sanctioned them, and the individual officials or unofficial individuals and organizations sponsoring them have inevitably been repudiated by the people.

But in the Nazi-dominated countries, religion and the Church are undergoing a persecution which in some sections is unsurpassed in savage cruelty by anything in modern history. Under Communist rule, despite alliances and professions, the Church is still figuratively in the catacombs. The victory of the United States may be depended upon to end the former barbarity. The influence of this nation and its alarms, the requirement that lies must be exercised to end

there be no persecution of reli-

gion and of the Church finds

ready and sincere acceptance in the United States.

HOW TO CAN BERRIES

Remember the old teaser the flavor of the product. How "Why is a blackberry red when ever, it is a pleasing flavor es- it's green?" This year many pecially if you are fond of homemakers who are having ey. Make a sirup of equal trouble with their sugar quota parts of honey and water for think they have an equally per- acid fruits and one part honey pleasing problem. It is "How to two parts water for less acid can we can a quantity of ber- fruits. Boil for two minutes ries this year?"

We haven't a solution to the the sirup until it is heated first question but we have some through. Corn sirup may be answers for the second. We used. Try equal parts of corn hope among these suggestions sirup and water boiled together you will find the answer to er for three minutes. Because your individual canning prob- corn sirup is less sweet than lem for it is so very important sugar you may want to do some that you have an ample fruit experimenting with the degree budget. Fruit is a "must" in our daily menus and berries are one of our tastiest fruits.

Can Without Sugar
Grandmother put up not only of liking everything too sweet. berries but many of her fruits We agree with that criticism without sugar. She sweetened and frankly say that most folks them when they were opened can use less sugar in their can- for use. She didn't always have ning and still have a sweet pro- to do this — she did it because duct. Preheat the fruit and she thought the fruits kept a add a little sugar while the more natural flavor when can- fruit is heating. Process Add

ned by this method. Follow additional sugar if you find it the regular canning method, necessary when the fruit is use ripe juicy berries, make a

juice of the small and imper- fect berries and maybe your sweet-tooth family will agree

with Grandma. At least it is worth a try for at least part of the supply.

Use Sugar Substitutes
Much has been said this sea- son about the use of sugar sub- stitutes. We would like to men- tion two which are very suc- cessful in canning. A light, mild flavored honey can be used although it may change

Standard Methods For Canning

Berries

The "six delicious flavors" of berries — blackberries, raspberries, blueberries, dewberries, Logan blackberries and huckleberries — may all be canned by the same method.

Use berries which have not been crushed in picking and can them as soon as possible. Wash, remove the caps and stems. Sort out the small and imperfect berries to make

LIBERTY LIMERICKS

A dapper young waiter named Phipps,
Said—"I'm going to take
all my tips
And buy Savings Stamps
So boys at the camps
Have bombers, machine
guns, and ships!"

Help your county reach its
War Bond quota. Invest
10% or more every payday
in War Bonds and Stamps.

ELECT DELEGATE,
SET PICNIC DATE

Bridgeport, O.— At the last regular meeting of St. Ane's Society, No. 123, held Sunday, June 21, Mary Luko was elected delegate to the XX convention and Mary Greecher alternate.

I also wish to announce that the date for our picnic at Joe Zini's is Sunday, July 26, from three o'clock in the afternoon until ???

This day also being St. Ane's day, the patron of our society, you are all requested to be present at the 7:30 High Mass in St. Anthony's Church. The Mass will be offered for the intention of all our members, both living and deceased.

So again, members, please be present at the Mass and then come to the picnic in the afternoon where I am sure you will all enjoy yourselves.

Members who pay their dues at my home are hereby informed that I have moved to Stop 22 at Wolfhurst. Members on our sick list are: Gemma DeMatte, Mary Melchori and Sophie Strauss.

Mary Luko, sec'y.

—FOR VICTORY: BUY BONDS—

There are no "rookie" dollars. Send yours to the front! Buy U. S. Defense Savings Bonds and Stamps!

Juice. Precook the berries and pack hot. If sugar is added, use from 1/4 to 1/2 pound of sugar to every pound of berries.

Berries may be packed into the jars raw. They keep their shape better if this method is used although they may rise to the top of the jar after they are processed. Press the raw fruit into the jars very carefully. Cover with a medium hot sirup.

Currants are prepared by the same method as berries. Gooseberries also require the same procedure although a heavy sirup is used if they are packed raw. Another method for preserving gooseberries is to add a small quantity of water to the gooseberries and then boil until they are cooked to a pulp. Add 1/2 cup sugar to each quart of pulp. Heat until the sugar is dissolved and then process.

Table For Processing Berries

Berries. Processing time in boiling water: Packed raw, 20 minutes; Precooked 5 minutes.

Gooseberries. Processing time in boiling water: Packed raw, 20 minutes; Precooked, 5 minutes.

Currants. Processing time in boiling water: Precooked and packed hot, 5 minutes.

Table For Sugar Sirup

Light sirup: 2 pounds, 2 ounces sugar to 1 gallon water; medium sirup, 5 pounds, 9 ounces sugar to 1 gallon water; heavy sirup, 12 pounds, 8 ounces sugar to 1 gallon water.

OUR AMERICAN GOVERNMENT

Ed. Note: This document is a revision of Document No. 210, of the House of Representatives, Seventy-seventh Congress, first session. House Document No. 210 was a revision of House Document No. 152, of the same Congress. House Document No. 152 was a revision of 138 questions and answers that were inserted in the Congressional Record September 12, 1940.

More than one million copies of these publications have been printed and distributed. The House of Representatives has, on three different occasions, unanimously passed resolution requesting that these documents be reprinted.

The list of questions and answers was compiled by Congressman Wright Patman of Texas aided by Mr. C. W. Gilbert of the Legislative Reference Service of the Library of Congress. This series is taken from a booklet published by courtesy of Congressman Martin L. Sweeney of Ohio.

39. In the event of the death or resignation of a U. S. Senator, how is the unexpired term filled?

A vacancy in the office of United States Senator from any State is usually filled by a temporary appointment by the Governor which continues until the next general election, at which time a Senator is elected for the remainder of the term. The 17th amendment directs the Governor to call an election, but authorizes the legislatures to make provision for an immediate appointment pending election, and this alternative is ordinarily followed.

40. In the event of the death or resignation of a Representative, how is the vacancy filled?

A vacancy in the office of Representative from any State is filled normally by a special election.

41. What are the qualifications of a Member of the Senate?

A Member of the U. S. Senate must be at least 30 years of age, must have been a citizen of the United States for 9 years, and must be a resident of the State from which he is sent to Congress.

42. What are the qualifications of a Representative in Congress?

A Member of the House of Representatives must be at least

LETTER TO THE EDITOR

Strabane, Pa.—Dear Editor: This is my second letter to the KSKJ.

School is out now and I am on my summer vacation. I passed to the sixth grade. My teacher's name was Miss Nelson.

I went to the girls' retreat with the sisters from St. Patrick's Convent. I liked it very much. There were about 200 girls. There were five beds in one room. We had three meals a day. We went to church eight times a day. We were there four days. We had to arise at 6:30 every morning and went to bed at 9 in the evening. The retreat was at Perryville. I hope to go again next year.

Last Sunday my two sisters and my mother and father went to Ohio Pyle.

On May 30 we had the first crowning of the May Queen in St. Jerome's Home. The Queen, Geraldine Verchek, crowned the statue of the Blessed Virgin with a wreath of roses, after which the human rosary was recited. We also sang several hymns to the Blessed Virgin Mary. There were six recitations. I had one to say. Father Istocin of our parish was there. Also there were five Sisters. We all had our picture taken. The hall was filled with old and young people.

It was our first May Queen crowning and was our first success. For next year, dear editor, I will invite you to come and see us. I haven't much more to say, so I will close with best regards to every KSKJ member.

—And don't forget to buy U. S. war savings bonds and stamps. Keep 'em flying!

Jane Lewis, Age 11, Member of Queen of May Society, No. 194.

ELECT DELEGATES

Eveleth, Minn. — SS. Cyril and Methodius Society, No. 59, elected the following delegates and alternates at the regular monthly meeting held in May:

Delegates: John Habyan, Louis Intihar, Rev. J. Kausek, Mrs. J. Deblock, Frank Kvaternik; alternates: John Strah, Edward Bayuk, Joe Intihar Sr., Ann Kvaternik, John Primozich.

Our next meeting is to be held Sunday, July 12, in Holy Family Church Hall. All members are urged to attend as many important convention matters will be discussed.

Buy U. S. war savings bonds and stamps for victory and to keep them flying!

J. A. Primozich.

OFFICIAL'S SON DIES

New York, N. Y. — It grieves me to report of the sudden death of Phillip Vesel, the only son of our vice president Mrs. Pauline Vesel of Hoboken, New Jersey, who was buried July 6. Mrs. Vesel attends the meetings regularly and is serving her 15th year as an active officer of our society.

Officers and members of St. Ane's Society, No. 105, extend their deepest sympathy to the bereaved.

During these days of sadness and grief for your beloved deceased son, please let us remember that "There is a Golden Gate beyond, through which our dear ones go to find that perfect love and peace which the earth can never know. And some time, too, the clouds shall lift for you who watch and wait, when loved ones meet to part no more, inside the Golden Gate." Emmy Tonich.

PROMOTED

Pfc. Frank A. Primoznik Jr., of 928 E. 209th St., Euclid, O., was promoted to the rank of Corporal. Corp. Primoznik, at Battery B, 208 F. A., Camp Forrest, Tenn., would be glad to hear from his many friends.

REGISTER FOR YOUR HOUSING ACCOMMODATIONS

Delegates to the XX KSKJ Convention in Chicago this coming August, and visitors, are informed that all reservations and housing accommodations will be handled by the pre-convention committee and should be addressed to Mr. John Terselich, 1847 West Cermak Rd., Chicago. Phone Canal 3411.

As we are in difficult times, kindly co-operate with the housing committee in every way possible. Advance reservations will be taken care of in the order they are received.

Committee.

A CONTRIBUTION TO VICTORY BY AMERICAN SOCIETY OF MAGAZINE CARTOONISTS

"Why, David—are you trying to say you want me to be co-owner on your War Savings Bonds from now on?"